

ISSN: 2241-6218

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ

ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ 2020 # No 85

Ιδιοκτησία - Διεύθυνση: "Οι Φίλοι του Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου", Κωλέττη 17, ΤΚ. 10681, Αθήνα, τηλ.: 68 11 424, fax: 210 6857841 email: filoidromokaiteiou@gmail.com

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ (1776 - 1831)

Της Μαρίας Ελευθερίας
Γιατράκου

σελ. 2

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Του ομότιμου Καθηγητού
Λαυρεντίου Γ. Δελλασούδα

σελ. 3

Παρουσίαση του βιβλίου: "Αγάπη για το Λιγότερο Τέλειο" του Haemin Sunim 3ο μέρος Της Μαρίας Φράγκου

σελ. 5

Η κοινωνική απόσταση στην εποχή του κορωνοϊού Δρ. ΙΛΙΑ ΘΕΟΤΟΚΑ

σελ. 5

Εάν έχεις ΕΙΡΗΝΗ

Αγαπητές φίλες και φίλοι,
Δειλά, δειλά, ξαναρχίσαμε να ζούμε, κανονικά, μετά από το πέρασμα της πρωτόφαντης πανδημίας που κτύπησε όλον τον κόσμο και πού ακόμα δυστυχώς δεν καταπολεμήθηκε.

Δύο μήνες και περισσότερο, κλεισμένοι σε καραντίνα στα σπίτια μας, βιώσαμε μία αλλιώτικη εμπειρία, είναι αλήθεια.

Τώρα πώς την πέρασε ό καθ' ένας είναι ένα ζήτημα πού θα πρέπει να μάς απασχολήσει.

Δηλαδή να σκεφτούμε τις διάφορες καταστάσεις πού μπορεί να πέρασαν πολλοί άνθρωποι.

Τούς μοναχικούς, τούς ανθρώπους πού είχαν οικογένεια και ζούσαν σ' ένα μικρό διαμέρισμα, με δύο ή τρία παιδιά, Τούς ανθρώπους πού από το μεροκάματο ζούσαν, και τώρα χωρίς αυτό περνούσαν την οικονομική ανέχεια, την οικογενειακή βία, πού όπως ακούσαμε ήταν αυξημένη, και πολλά άλλα προβλήματα πού προέκυψαν από αυτό το κακό.

Χώρια βέβαια το σημαντικότερο, την λύπη των απωλειών σε ανθρώπους, από αυτήν την φοβερή πανδημία. Απώλειες τρομαχτικές με χιλιάδες νεκρούς.

Όμως αγαπητοί αναγνώστες, γράφω αυτά τα λόγια για να σάς αναφέρω, ένα μεγάλο αγαθό, πού απαλύνει τα πάντα σ' αυτήν την ζωή.

Το αγαθό της ειρήνης. Την ειρήνη πού ό ταλαίπωρος άνθρωπος «Οδόν ειρήνης ούκ έγνω» [Ρωμ., γ, 17].

Όταν μέσα σου κατέχει αυτό το αγαθό, αντέχεις και προσπερνάς πολλά δεινά στην ζωή σου. Όμως ή ειρήνη δεν έρχεται μόνη της, όσο κι αν την ποθεί κανείς, όσο κι αν την θέλει.

Οι άνθρωποι στον καιρό μας έχουν πολλές φορές τα πάντα.

Καλό μισθό, ωραία κατοικία, πολυτελές αυτοκίνητο, καταθέσεις σε τράπεζα, και γενικά κάθε τί πού τούς κάνει την ζωή άνετη.

Όμως πάντα κάτι τούς λείπει. Εκνευρίζονται, έχουν ανασφάλειες, ψυχική κόπωση, και τους κατατρώγει το άγχος.

Πολλές φορές έχουν το ανικανοποίητο, την πλήξη, αίσθημα μοναξιάς, και κάποιο κενό μέσα τους.

Μήπως γιατί τούς λείπει ή εσωτερική ειρήνη;

Η γαλήνη της ψυχής και τού νου, πού την βρίσκεις από μέσα σου, είτε από την καλοσύνη σου, προς όλους και όλα, είτε από την γνώση σου, πώς έτσι είναι ή δομή της ζωής.

Όταν βλέπεις, δίπλα σου και παντού, χιλιάδες περιπτώσεις προβλημάτων πού ταλανίζουν τούς ανθρώπους, δεν πρέπει να αναρωτιέσαι .. και ποιος είμαι εγώ πού δεν θα πάθω τίποτα;

Αυτό ίσως διώξει την πολύ πίκρα, το παράπονο και φέρει την εσωτερική γαλήνη. Υπομένεις, ελπίζεις, προσπαθείς να λύσεις το πρόβλημα, κι αν δεν υπάρχει λύση, όσο κι αν πονάς πιστεύεις στον Θεό, και παρακαλεις να σου δώσει δύναμη να αντέξεις, και να σώσεις όσα μπορείς.

Αφήνεις τον χρόνο να κυλά, και προσπαθείς να αποκτήσεις την ειρήνη της ψυχής σου.

Αφού όλα είναι ανθρώπινα, φυσικά, όσο και αν εμείς πήραμε λάθος την ζωή. Αυτή ή ειρήνη της ζωής πόσο μάς χρειάζεται

Αυτή πού ή θρησκεία μας επικαλείται συνεχώς, στην λατρευτική συμπεριφορά μας και στις εκκλησίες μας. "Ειρήνη υμίν. Υπέρ της άνωθεν ειρήνης και

της σωτηρίας των ψυχών ημών" κ.λπ-κ.λπ. Αν ανατρέξεις σε όλα τα θρησκευτικά κείμενα, από την βίβλο τα συγγράμματα των Αγίων, των Αποστόλων, αυτήν την ειρήνη της ψυχής επικαλούνται παντού.

Την ψυχική ειρήνη πού πρέπει να απορρέει από μέσα σου, για να βρεις την πνευματική και σωματική υγεία και ευεξία,

Γιατί από την απουσία της ειρήνης επηρεάζονται τα πάντα στον οργανισμό τού ανθρώπου.

Επηρεάζεται και συντρίβεται το νευρικό σύστημα τού ανθρώπου, αλλά και το κυκλοφοριακό και το πεπτικό, με φθορές πολλές φορές ανεπανόρθωτες.

Αποτελεί πόρισμα της ιατρικής και πείρα της ζωής».

Καρδίαν ευφραينوμένην ευεκτείν ποιεί, ανδρός δέ λυπηρού ξηραίνεται οστά "παροιμ. Ιζ,'22".

Δηλαδή, ή ψυχή πού ειρηνεύει χαρίζει υγεία στο σώμα τού ανθρώπου. Και αντιθέτως ή ταραγμένη ψυχή ξηραίνει τα κόκκαλα.

Δεν είναι εύκολο, το γνωρίζουμε όλοι. Όμως και εφόσον πιστεύουμε στον Θεό και πρέπει να τηρούμε τις εντολές Του, πού είναι οι αλήθειες στην ζωή αυτή, καλλιεργώντας συνεχώς τα διδάγματά Του θα φθάσουμε στο ποθητό της ειρήνης απόκτημα.

Τίποτα δεν έρχεται μόνο του.

Το φυτό για να ανθίσει θέλει περιποίηση, λίπασμα καλλιέργεια, νερό και ήλιο, για να μεγαλώσει και να βγάλει καρπό.

Έτσι και ο άνθρωπος πρέπει να καλλιεργήσει μέσα του τον σπόρο της ηρεμίας, της γαλήνης, της ειρήνης για να μπορέσει εν ειρήνη να αντιμετωπίσει τις φουρτούνες της ζωής, και να καταλήξει στο απάνεμο λιμάνι της γαλήνης.

**ΕΥΧΟΜΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΘΗ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ
"ΕΙΡΗΝΗ ΥΜΙΝ"**

Αγαπητοί φίλοι και μέλη του σωματείου μας!!!

Όπως γνωρίζετε, η καθ' όλα προετοιμασμένη ετήσια συνάντησή μας αναβλήθηκε λόγω κορωνοϊού και έτσι δεν καταφέραμε τούτη τη δύσκολη χρονιά να συναντηθούμε. Όμως η ανάγκη για προσφορά του σωματείου μας δεν σταματά ποτέ.

Έτσι θα ήθελα να σας υπενθυμίσω πως οι συνδρομές σας είναι και θα είναι απολύτως απαραίτητες για την επίτευξη των σκοπών μας.

Θερμή παράκληση για την κατάθεση τους στον παρακάτω λογαριασμό του Σωματείου μας

Ένα μεγάλο ευχαριστώ και πάλι για την αμέριστη στήριξη σας στο έργο μας.

Την συνδρομή ή οποιαδήποτε οικονομική ενίσχυση προς το Σωματείο "ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟΥ" μπορείτε να καταθέσετε στον παρακάτω λογαριασμό: 00260064940200183718 Eurobank

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ (1776 – 1831)

Υπό Μαρίας-Ελευθερίας Γ. Πατράκου
Δρ. Φιλ. Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ, Ο ΔΙΠΛΩΜΑΤΗΣ, Ο ΦΩΤΙΣΜΕΝΟΣ
ΚΑΙ ΑΚΕΡΑΙΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ,
Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, Ο ΑΓΙΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.
ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΓΙΑ ΤΑ 190 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΩΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Συνέχεια από προηγούμενο τεύχος

Αξίζει να υπογραμμίσουμε τη γενναία στάση του Καποδίστρια έναντι του Υπουργού Εξωτερικών της Αυστρίας από το 1809 έως το 1849, Μέτερνιχ. Ο Μέτερνιχ υπήρξε εχθρός των επαναστατικών κινήσεων που θα διατάρασσαν την «ευρωπαϊκή ισορροπία». Αποκατέστησε την Αυστρία ως ηγετική ευρωπαϊκή δύναμη. Η αντιπαλότητα των δύο αντρών, Μέτερνιχ και Καποδίστρια είναι εμφανής από τον παρακάτω διάλογο. Στο συνέδριο της Βιέννης ο Καποδίστριας έθεσε ελληνικό ζήτημα. «Νομίζω» είπε, «πως χρέος των Μεγαλειοτάτων, είναι να λάβετε οποιαδήποτε πρόνοια δια το καταδυναστευόμενον ελληνικόν Έθνος παρά της Οθωμανικής εξουσίας, το οποίον υποφέρει τόσους αιώνας τον τυραννικόν οθωμανικόν ζυγόν και το οποίο διακινδυνεύει να πέσει εις την τελευταίαν εξόντωσιν και τον μηδενισμόν, όθεν δεν μου φαίνεται δίκαιον το να αδιαφορήσουν οι Βασιλείς». Ο Μέτερνιχ απάντησε στον Καποδίστρια με έντονο τρόπο: «Κύριε Κόμη! Η Ευρώπη δεν γνωρίζει Έλληνες, γνωρίζει την Οθωμανική Αυτοκρατορίαν υπό της οποίας την εξουσίαν είναι οι κατοικούντες σ' αυτήν Έλληνες. Δια τούτο φαίνεται κύριε Κόμη, υποστήριξες τόσον και άφησες εκτός Συνδέσμου της Ιεράς Συμμαχίας, το απέραντον Οθωμανικόν Κράτος, αλλά δεν θα επιτύχεις τις ελπίδες σου περί τούτων»¹⁷.

Ο Καποδίστριας αρνείται θέσεις και αξιώματα για χάρη του συμφέροντος της πατρίδος του. Απευθυνόμενος με επιστολή του προς τον Πρέσβη της Ρωσίας στο Λονδίνο, Lieven, έγραψε εκτός των άλλων: «Είμαι αποφασισμένος να μην εγκαταλείψω την υπεράσπιση των συμφερόντων της πατρίδος μου. Καμιά θεώρηση των πραγμάτων, οποιαδήποτε κι αν είναι αυτή, δεν θα μπορούσε να με επηρεάσει, ώστε να αδιαφορήσω για τα καθήκοντα αυτά που επιβάλλει η τιμή μου. Τί νόημα και ποια χρησιμότητα θα είχε για μένα η υψηλή εύνοια που με τιμά ο Αυτοκράτορας, εάν δεν μπορούσα να χρησιμοποιήσω αυτή την εύνοια, για να βοηθήσω αυτούς τους ανθρώπους, τους συμπατριώτες μου, στους οποίους αποκλειστικά ανήκω με όλη την δύναμη της καρδιάς μου»¹⁸.

Ο βίος και η πολιτεία του Ιωάννη Καποδίστρια, συνεπής προς τις αρχές του χωρίς ούτε στιγμή να παρεκκλίνει από αυτές. Ο Καποδίστριας που έζησε τα περισσότερα χρόνια του έξω από την Ελλάδα υπήρξε κατ' εξοχήν Έλληνας, φορέας εκείνων των αρετών που κάνουν την ελληνική ιστορία, την ελληνική τέχνη και την ελληνική σκέψη βάθρο του πολιτισμού όλων των λαών της Ευρώπης. Υπήρξε σε κάθε του ενέργεια πιστός χριστιανός, επικαλούμενος τη βοήθεια του Θεού, πιστεύοντας ότι η σωτηρία της πατρίδας είναι θέλημά Του. Οι προτροπές του θυμίζουν αποστολικά κείμενα και φανερώνουν την αγωνία του για την κατάσταση που επικρατούσε στην Ελλάδα «το ζώσιμον ή το θανάσιμον ζήτημα της Ελλάδας» όπως συνήθιζε να λέγει¹⁹.

Ο Καποδίστριας ριζοσπαστικός και φιλελεύθερος οραματίζεται ένα άλλο όραμα για όλο τον κόσμο²⁰. Ο αγαπημένος του φίλος Δημήτριος Αρλιώτης, μας παρουσιάζει την εθνική και πνευματική μεγαλογραφία του Ιωάννη Καποδίστρια.

Γράφει γι' αυτόν χαρακτηριστικά. «Κάποτε η φύση, με εξαιρετική μαεστρία δημιουργεί ανθρώπους, που η κυριότερη σκέψη τους και οι αγνές τους είναι η ευτυχία των συνανθρώπων τους, που προσπαθούν να στηρίξουν σε γερά θεμέλια. Οι σπάνιοι αυτοί και ανώτεροι άνθρωποι έχουν ως σκοπό της ζωής τους να ανορθώσουν, να εκπολιτίσουν και να εξυψώσουν την κοινωνία των ανθρώπων. Είναι αυτοί που μάχονται, αντιμετωπίζοντας αντιξοότητες και εχθρότητες. Είναι αυτοί που αδιαφορούν για την προσωπική τους ευτυχία και τα προσωπικά τους συμφέροντα...»

«Άνθρωπος του ηθικού αυτού μεγαλείου, τραγικό θύμα των θυσιών και της προσφοράς του, υπήρξε ο Κόμης Ιωάννης Καποδίστριας, που μονάχα με την παρουσία του κατακτούσε όλων τις καρδιές»²¹.

Φέτος που συμπληρώνονται 190 χρόνια από την εκλογή του από την 3^η Εθνική Συνέλευση της Τροιζίνας η σταχυολόγηση έστω ολίγων στοιχείων από τη ζωή και το έργο του θα μας βοηθήσουν να ανασυνθέσουμε την ηθική του μεγαλογραφία.

Από τις 19 Μαρτίου έως τις 5 Μαΐου συνεδρίασαν 173 πληρεξούσιοι στην Τροιζίνα της Αργολίδας και στις 14 Απριλίου 1827 εξέλεξαν Κυβερνήτη της Ελλάδος τον Ιωάννη Καποδίστρια. Ψήφισαν συγχρόνως το σύνταγμα της ελεύθερης Ελλάδας. Κι αξίζει να σημειωθεί ότι ενώ ήταν ελεύθερο τότε μόνο ένα μικρό μέρος της Πελοποννήσου και λίγα νησιά, εκπροσωπήθηκε στην Εθνοσυνέλευση σχεδόν το σύνολο του ελληνισμού²². Φέτος εορτάζεται επίσης η 190^η επέτειος από την υπογραφή της Συνθήκης του Λονδίνου από τις Μεγάλες Δυνάμεις (Ρωσία, Γαλλία, Αγγλία) στις 6 Ιουλίου 1827. Με αυτήν εξητείτο από τον Σουλτάνο να δεχθεί την ανεξαρτησία της Ελλάδας. Επίσης άλλη σημαντική επέτειος είναι η συμπλήρωση 190 χρόνων από τη Ναυμαχία του Ναβαρίνου, στις 8 Οκτωβρίου 1827. Τότε ο ενωμένος στόλος των τριών Μεγάλων Δυνάμεων της Ευρώπης κατανίκησε τον αιγυπτιακό στόλο του Ιμπραήμ, ο οποίος νικημένος αποχώρησε από την Πελοπόννησο το 1828.²³

Δυόμισι χρόνια μετά, στις 3 Φεβρουαρίου του 1830 με το Πρωτόκολλο του Λονδίνου, το οποίο υπέγραψαν οι ίδιες τρεις Μεγάλες Δυνάμεις, δέχθηκαν να παραμείνει Κυβερνήτης της ελεύθερης Ελλάδος ο Ιωάννης Καποδίστριας που ήδη κυβερνούσε τη

χώρα μας από τις 18 Ιανουαρίου του 1828, αλλά επέβαλαν ως πολίτευμα αυτό της βασιλείας, σκορπίζοντας έτσι τη διχόνοια των Ελλήνων και στη συνέχεια με τη δολοφονία του Κυβερνήτη διευκόλυναν τα σχέδιά τους.²⁴

Στο πρώτο επίσημο γράμμα του, ο Καποδίστριας, προς τον Πρόεδρο της Εθνικής Συνέλευσης των Ελλήνων, που αποφάσισε την εκλογή του ως Κυβερνήτη, μεταξύ των άλλων γράφει: «Αι μεν από χρόνου ροπαί, πάντως εν χερσί Θεού κείνται, αλλ' όμως και υμείς δύνασθε, κύριοι, να τας παρασκευάσετε δεξιάς. Έσται δε τούτο, βεβαιωθείτε, αν πιστοί εις τας αναλλοιώτους αρχάς, της αγίας ημών πίστεως, ομοψύχως και αδόλως συνεργάσεσθε εις τα της κοινής σωτηρίας. Οι μεν τα όπλα φέροντες ου μόνο ευάνδρως και αφοσιωμένως, αλλά και μετά πάσης πειθαρχίας προς κοσμήτορας...»²⁵.

Την ίδια ημέρα, 14 Αυγούστου 1827, έγραψε και στον Πρόεδρο της Προσωρινής Κυβερνήσεως της Ελλάδος, για να τονίσει ανάμεσα σε άλλα ότι η πατρίδα θα σωθεί με τη βοήθεια του Θεού: «Ας καταγινώμεθα λοιπόν εις δεικπεραιώσιν της ενδόξου ταύτης υποθέσεως εν πίστει, εν αφιλοκερδεία, εν ομονοία, εν συνέσει, καθότι πρωτίστον πάντων των λοιπών, έχομεν το κοινόν τούτο αγώνισμα και ούτω του Θεού συναιρουμένου σωθήσεται η Πατρίς...»²⁶. Και ο Κωνσταντίνος Τσάτσος παρατηρεί: «Αν κυβερνούσε την Ελλάδα ο Καποδίστριας μερικά χρόνια ακόμα, όταν πέθανε δεν ήταν ούτε 56 ετών, θα ήταν άλλη η μοίρα αυτού του τόπου και πολλά δεινά που ακολούθησαν θα είχαν αποτραπεί, ίσως λίγοι τότε να ήταν σε θέση να αναμετρήσουν το μέγεθος της εθνικής συμφοράς που προκάλεσε ο θάνατός του. Μόνον η απόσταση μας επιτρέπει να τη δούμε σήμερα ολόκληρη σε όλες τις συνέπειες».

Εξάλλου στις 14 Σεπτεμβρίου 1831, λίγες μέρες πριν το αίμα του βάψει τα σκαλοπάτια του ναού του Αγίου Σπυρίδωνος στο Ναύπλιο, ο Ιωάννης Καποδίστριας έγραφε στον επιστήθιο φίλο του και μεγάλο ευεργέτη της Ελλάδος, τον Ελβετό Τραπεζίτη, Ιωάννη – Γαβριήλ Eynard, τα ακόλουθα για τον εαυτό του: «Ας λέγουν και ας γράφουν ό,τι θέλουν. Θα έλθει όμως κάποτε καιρός, ότε οι άνθρωποι κρίνονται όχι σύμφωνα με όσα είπον ή έγραψαν περί των πράξεών τους, αλλά κατ' αυτήν την μαρτυρίαν των πράξεών τους. Υπ' αυτής της πίστεως ως αξιώματος δυναμούμενος, έζησα μέσα εις τον κόσμο μέχρι τώρα, οπότε ευρίσκομαι εις την δύσση της ζωής μου, και υπήρξα πάντοτε ευχαριστημένος δια τούτο. Μου είναι αδύνατον πλέον να αλλάξω τώρα. Θα συνεχίσω εκπληρών πάντοτε το χρέος μου, ουδόλως φροντίζω περί του εαυτού μου, και ας γίνη ό,τι γίνη»²⁷.

Η ιστορία κρίνει και θα κρίνει τον Καποδίστρια από τη μαρτυρία των πράξεών του, από το τεράστιο έργο του και την ανυπολόγιστη προσφορά του προς την Ελλάδα και τους Έλληνες. Ένα έργο που δεν γνωρίζουμε σε βάθος, ούτε την προσφορά του σε όλες της τις εκδηλώσεις. Δικαίως γράφτηκε από τον Κωνσταντίνο Τσάτσο ότι ο Καποδίστριας «είναι συγχρόνως ο μεγάλος γνωστός και ο μεγάλος άγνωστος και ότι εξακολουθεί ακόμα να αναδύεται από το σκοτάδι μέσα από τα δημοσίευτα αρχεία».

Κι ο Παν. Ζέπος σημειώνει «Ο Κόμης Ιωάννης Καποδίστριας του Αντωνομαρία έζησε μία ζωή μεγάλων διαστάσεων την οποίαν εσφράγισε με την υπερτάτην θυσίαν, ακριβώς την εποχήν που η παρουσία του αποτελούσε εγγύησιν και ελπίδα δια το ταλαιπωρημένον και αναγεννώμενον έθνος». Και συνεχίζει «Ο εκλεπτυσμένος άρχοντας, ο δεξιότεχνης διπλωμάτης και πολιτικός, ο απaráμιλλος διοργανωτής, ο μεγάλος ονειροπόλος, ο ασκητικός, ο έντιμος, ο αδιάφθορος, υπήρξεν ο αγωνιστής, που με τον αγώνα του τον καλόν εθεμελίωσε το νεώτερον ελληνικόν κράτος, του έδωσε τα πρώτα του οριστικά σύνορα και του εμφύσησε ψυχή και δύναμη για να ορθοποδήσει και να ακολουθήσει το δρόμο των μεγάλων του πεπρωμένων. Ο άνθρωπος με τη βαθύχρωμη ρεδιγκόταν έδωσε σχήμα και μορφήν εις το τότε ασχημάτιστον και άμορφον ελληνικόν κράτος. Και την ανεκτίμητον αυτήν προσφοράν του επλήρωσε με την ζωήν του. Η θυσία του υπήρξε θυσία ήρωος και ο θάνατός του τραγωδία»²⁸.

Ο Καποδίστριας διέυρνε τα σύνορα της Ελλάδος, έθεσε τα πρώτα μέτρα στο στρατό, στην εκπαίδευση, στην υγεία, σε όλους του τομείς του δημόσιου βίου. Από την πρώτη στιγμή που αποβιβάσθηκε στην Ελλάδα βρέθηκε αντιμέτωπος με τα εκρηκτικά και ακανθώδη προβλήματα της ελληνικής πραγματικότητας. Έτσι άρχισε η πορεία προς το Γολγοθά του, όπως εξάλλου ο ίδιος προφητικά είχε προβλέψει.

Συνομιλώντας με τον Γεώργιο Μαυρομιχάλη, ένα από τους καποτινούς δολοφόνους του, που τον επισκέφτηκε το 1828 στην Αίγινα, ανάμεσα σε πολλά άλλα είπε τα εξής: «... Αν δεν μας αποστραφεί ο Μεγαλοδύναμος και αξιωθούμε την ευλογία Του, τα ακροθαλάσσια μας θα στολισθούν από εύμορφες πολιτείες, η σημαία η ελληνική θα δοξάζεται εις τα πελάγη, ήμερα δένδρα θα ανθίζουν εις τα άγρια βουνά και οι ερημιές θα πληθύνουν από κατοίκους... ένα μόνο φοβάμαι και με δέρνει υποψία, τρέμω την απειρία σας, αν η νέα Κυβέρνησις τύχει να συγκρουσθεί με συμφέροντα ξένων δυνάμεων... η νίκη θα είναι δική μας, αν βασιλεύει στην καρδιά μας Θεός ζηλότυπος, μόνο το αίσημα το ελληνικό ο φιλήκοος των ξένων είναι προδότης. Είθε οι νέοι της Ελλάδος να είναι βοηθοί μου και πρώτος εσύ...»²⁹.

Μνημείο συγκλονιστικό η συνομιλία αυτή του Κυβερνήτη με τον Γεώργιο Μαυρομιχάλη: Μαρτυρεί την απελπιστική εικόνα ερήμωσης και καταστροφής που βρήκε ο Καποδίστριας κατά την άφιξή του αλλά μαρτυρεί και τους ελπιδοφόρους οραματισμούς του για την σύνταξη του μαχόμενου και τεμαχισμένου κράτους, το οποίο κλήθηκε να κυβερνήσει. Πιστός χριστιανός, αποθέτει τις ελπίδες του στον Θεό αλλά και βεβαιώνει ότι θα αφιερώσει όλες τις δυνάμεις του για την επιτυχία του έργου του, ενός έργου που το οραματίστηκε καθαρά ελληνικό, απαλλαγμένο από κάθε ξενολατρεία. Η συνομιλία του με τον Μαυρομιχάλη είναι έκφραση συμβολαίου του με την πατρίδα, την οποία υπηρέτησε ολόψυχα επί τρία χρόνια, οκτώ μήνες και λίγες ημέρες μέχρι την ημέρα της θυσίας του.³⁰

Συνέχεια στο επόμενο τεύχος

¹⁷ Ανδρέας Γ. Κούκος, ό.π.

¹⁸ Βλ. Ανδρέας Γ. Κούκος, ό.π., χασ

¹⁹ Βλ. Ανδρέας Δ. Κονταξής, όπου υποσημείωση 9.

²⁰ Ανδρέας Κούκος, ό.π.

²¹ Βλ. Ανδρέα Κούκου, ό.π.μ Απόσπασμα από τη βιογραφία του Ιωάννη Καποδίστρια, την οποία έγραψε ο πιστός φίλος των νεανικών του χρόνων, Δημήτριος Αρλιώτης, στην ιταλική γλώσσα (Arliotti Demetrio, La vida di Giovanni

Conte Capodistria, Corfu, 1859).

²² Γιώργος Ν. Παπαθανασόπουλος, 190 χρόνια από την εκλογή του, <https://www.pontos-news.gr/article158991/ioannis kapodistrias>.

²³ Ίδιος, ό.π.

²⁴ ό.π.

²⁵ Ι. Α. Καποδίστριας, επιστολαί Α', σ. 160-161

²⁶ ό.π, σ. 144

²⁷ Ι. Α. Καποδίστριας, Επιστολαί, μετάφρ. Κ. Σχινά, Αθήνα 1841, Δ' 302. Πρβλ. Ελένη Κούκου, Ιωάννης Καποδίστριας, ο Άνθρωπος – ο Διπλωμάτης (1800-1828), εκδ. Εστία, Αθήνα 1978, σ.11.

²⁸ Παν. Ζέπος «Καποδίστριας», Τετράδια, Ευθύνης, 5 (1978, σ. 18.

²⁹ Γ. Τερτσέτης, Άπαντα, τ.3 εκδ. Γ. Βαλέτα, Αθήνα 1953, σ.14

³⁰ Κώστας Δ. Κονταξής, ό.π. σ.3

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Του ομότιμου Καθηγητού Λαυρεντίου Γ. Δελλασούδα
τ. Ειδικού Γραμματέα του Σώματος Ομοτίμων Καθηγητών
ΕΚΠΑ, π. Προέδρου του Τμήματος Φιλοσοφίας,
Παιδαγωγικής, Ψυχολογίας και του Ενιαίου
Συλλόγου ΔΕΠ Φιλοσοφικής Σχολής

Η έλλειψη συμφωνίας ως προς τον ορισμό τής ποιότητας ζωής (ΠΖ) των ανθρώπων ή την μεθοδολογία που την μελετά έχει, κατά κάποιο τρόπο, επίπτωση πάνω στους στόχους όλων των προσώπων, με ή χωρίς αναπηρία, τα οποία, επιδιώκοντας μια καλύτερη ΠΖ και στηριζόμενα στις διάφορες αντιλήψεις, εικάζουν τον βαθμό στον οποίο ποικίλοι παράγοντες θα την επηρεάσουν. Η επιδίωξη τής ΠΖ από τα Πρόσωπα με Αναπηρία (ΠμΑ) δεν είναι λιγότερο σύνθετη από την αντίστοιχη επιδίωξη, την οποία έχουν όλοι οι άνθρωποι διαχρονικά, ενώ -σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των περισσότερων ερευνητών- οι κυριότεροι παράγοντες/συντελεστές που διαμορφώνουν την ΠΖ των προσώπων αυτών είναι οι εξής:

- Περιβάλλον • Πρόληψη, λειτουργική αποκατάσταση, υγεία, διατροφή • Ατομικά δικαιώματα, ισότητα ευκαιριών και προθετικότητα • Σχολική ζωή • Επαγγελματική ένταξη, υποστήριξη και ενσωμάτωση • Αποϊδρυματισμός • Κοινωνική ζωή • Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία • Γήρας • Υπηρεσίες • Πολιτική • Τεχνολογία • Αλληλεπιδράσεις από τους παράγοντες που διαμορφώνουν την ΠΖ.

Στο παρόν άρθρο, για την οικονομία του χώρου, γίνεται λόγος για την **κοινωνική ζωή, τον ελεύθερο χρόνο και την ψυχαγωγία**.

Η κοινωνική ζωή, ως αποτέλεσμα τής κοινωνικής ένταξης και ενσωμάτωσης, δεν είναι αποτέλεσμα ενστικτωδών παρορμήσεων, αλλά παρουσιάζεται ως εξελικτικό προϊόν μιας μακράς πορείας συλλογικής ζωής. Μια από τις πρώτες διεργασίες που πραγματοποιούνται στην εσωτερική ζωή του ανθρώπου είναι η “κοινωνικοποίηση”. Πρόκειται για μια διαδικασία μάθησης, στη διάρκεια τής οποίας το πρόσωπο αποκτά όλα εκείνα τα κοινωνικά εφόδια που διευκολύνουν την επικοινωνία του με τα άλλα μέλη τής κοινωνίας. Μαθαίνει τι είναι κοινωνικά αποδεκτό ή μη αποδεκτό, δηλαδή τους κανόνες που διέπουν την κοινωνική συμβίωση, οι οποίοι αποτελούν στοιχείο απαραίτητο για την κοινωνική του ένταξη και ενσωμάτωση. Γίνεται από απλό ον, πρόσωπο κοινωνικό. Με τις διαδικασίες κοινωνικοποίησης το πρόσωπο εσωτερικεύει τις αξίες, τους τρόπους συμπεριφοράς, την κοινωνική οργάνωση και τη θέση του σ’ αυτή και, γενικότερα, τα στοιχεία του πολιτισμού που μεταβιβάζει η μια γενιά στην άλλη. Με τον τρόπο αυτό ενσωματώνεται στην κοινωνία και εσωτερικεύει ένα σύστημα δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, τρόπους ατομικής και συλλογικής ενέργειας και, γενικότερα, όλα όσα θεμελιώνουν τη συλλογική ταυτότητα και τον κοινωνικό δεσμό.

Επομένως, κοινωνική ενσωμάτωση είναι το αποτέλεσμα των διαδικασιών κοινωνικοποίησης, οι οποίες περιλαμβάνουν ενέργειες που ξεκινούν από τη λειτουργική αποκατάσταση, την εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση και τον επαγγελματικό προσανατολισμό και ολοκληρώνονται με την επαγγελματική αποκατάσταση. Βασική προϋπόθεση για κάθε περίπτωση είναι η αλληλοαποδοχή και η αλληλοαναγνώριση τής ισοτιμίας μεταξύ όλων των μελών ενός συνόλου ή όλων των υποσυνόλων ενός συνόλου, δηλαδή η εξομείωση όλων ανεξαιρέτως ως προς τη συμμετοχή τους στο κανονιστικό πλαίσιο των υποχρεώσεων και των δικαιωμάτων, βάσει των οποίων λειτουργεί ένα περιβάλλον (οικογενειακό, σχολικό, εργασιακό, κοινωνικό). Η απουσία ορισμένων ανθρώπων από το κοινωνικό γίγνεσθαι έχει ως συνέπεια είτε να μην αποκτούν προσωπική ταυτότητα (ελεύθερης προσωπικότητας) και να αλλοτριώνονται εξαρτώμενοι από το περιβάλλον (οικογενειακό, ιδρυματικό, φιλανθρωπικό, κοινωνικών παροχών κ.λπ.) είτε να περιθωριοποιούνται και να εξαθλιώνονται, με αποτέλεσμα να αποκόπτονται ή να απορρίπτονται από το κατά συγκυρία περιβάλλον.

Η αγωγή και οι παράγοντες τής αγωγής οφείλουν να προετοιμάζουν όλα τα μέλη που συναπαρτίζουν την κοινωνία των ανθρώπων, έτσι ώστε η ελεύθερη και υπεύθυνη προσωπικότητα: (α) Να οικοδομείται με την αγωγή, την ελεύθερη (στην οικογένεια και την κοινωνία) και την κατά σύστημα (στις εκπαιδευτικές μονάδες γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης). (β) Να ενεργοποιείται για την εργασιακή -επαγγελματική- οικονομική ένταξη, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά της αλλά και τις υφιστάμενες υποκειμενικές και κυρίως αντικειμενικές δυνατότητες. (γ) Να ενεργεί αμφίδρομα, δηλαδή τόσο προς την κατεύθυνση του Άλλου, με τη συνεργασία και τη συμβολή των ΠμΑ και των εκπροσώπων τους για την αλληλοαποδοχή του ΠμΑ και του προσώπου χωρίς αναπηρία (ΠχΑ), όσο και προς την κατεύθυνση του εαυτού της για την αυτοαποδοχή. Η αλληλοαποδοχή οδηγεί και στη μη παρεμπόδιση του ΠμΑ εκ μέρους του ΠχΑ υπό τη μορφή στέρησης κάποιων δικαιωμάτων (εκπαίδευσης, αποκατάστασης, ένταξης), καθώς και στη μη παγίωση παροχών ή άλλων ενισχύσεων που οδηγούν σε οποιασδήποτε μορφής εξάρτηση.

Όμως, πέρα και πάνω από όλα αυτά, αυτό το οποίο παίζει σημαντικό ρόλο στη διαδικασία κοινωνικοποίησης είναι η συναισθηματική σχέση του ανθρώπου με τον άνθρωπο, η οποία περιλαμβάνει την **κοινωνική δικτύωση** και τις φιλίες. Οι συνθήκες ζωής θα πρέπει να ευνοούν τη σταθερότητα και τη μονιμότητα των φιλικών σχέσεων και των οικογενειακών δεσμών, διασφαλίζοντας έτσι στοργή, αφοσίωση καθώς και ηθική και υλική ασφάλεια. Η κοινωνική ζωή δεν αποτελεί ενέργεια αυτοτελή και ανεξάρτητη από τις σχέσεις με τα υπόλοιπα μέλη του κοινωνικού συνόλου. Η κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση εξαρτάται από την κοινωνική δικτύωση, ενώ από το είδος των σχέσεων αυτών εξαρτάται κατά ένα μέρος και η ΠΖ.

Από πρακτικής πλευράς, η κοινωνικοποίηση –με την έννοια τής κοινωνικής ένταξης και ενσωμάτωσης– σημαίνει εξάλειψη των φραγμών που την εμποδίζουν. Η ορθή πρακτική για την εξάλειψη των φραγμών αυτών συνδέεται με την **αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση**, η οποία αποτελεί έναν ρυθμιστικό παράγοντα τής ΠΖ του ΠμΑ. Διότι, η αυτονομία, δηλαδή η ικανότητα να «κυβερνά» κανείς τον εαυτό του, ποικίλει κατά τον βαθμό, την μορφή και την διάρκεια ύπαρξής της και βελτιώνεται ή αυξάνεται με τις διαδικασίες μάθησης. Ο βαθμός αυτονομίας ενός προσώπου -για την ανεμπόδιστη ικανοποίηση των ποικίλων αναγκών του- περιλαμβάνει και την πρόσβαση και διακίνηση προς και μέσα στους ιδιωτικούς και δημόσιους και κοινόχρηστους χώρους. Τόσο στον χώρο τής κατοικίας όσο και εκτός αυτής, η διακίνηση (αυτοτελώς ή με τη χρήση κάθε μεταφορικού μέσου) συνεπάγεται αφενός μεν εργονομικές διευθετήσεις και αφετέρου άρση των πάσης φύσεως φυσικών και τεχνικών εμποδίων. Η εντός του σπιτιού αυτόνομη διαβίωση και διακίνηση αποτελεί μέχρι ενός σημείου «εσωτερική» και «υποκειμενική» υπόθεση· όμως, για την εκτός σπιτιού διακίνηση σε όλους τους χώρους (με ή χωρίς τη χρήση μεταφορικού μέσου) είναι αναγκαία η υιοθέτηση ορισμένων γενικών αρχών και η προσπάθεια λήψης ορισμένων μέτρων, καθόσον μάλιστα ο πληθυσμός ο οποίος υφίσταται τις συνέπειες τής διακίνησης μετ’ εμποδίων, είναι πολύ μεγαλύτερος από αυτόν που θεωρούμε ως παρεμποδιζόμενο.

Ο σχεδιασμός για όλους -προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος τής κοινωνικής ζωής- ξεκινάει από την ενταγμένη διαμονή στην κοινότητα, δηλαδή με παροχή υπηρεσιών στους κόλπους της, με πρόσβαση στις υποδομές (π.χ. για τα πρόσωπα με προβλήματα ακοής εξυπηρέτηση από διερμηνείς [βλ. το πρόσφατο παράδειγμα μετάδοσης των Ι. Ακολουθιών]) και φθάνει στην γενικότερη εικόνα που προβάλλεται από τα ΜΜΕ. Δηλαδή στο να παρουσιάζονται τα πρόσωπα αυτά με τρόπο θετικό (όχι ως «ασθενείς»), δίνοντας έμφαση στους αξιόλογους κοινωνικούς ρόλους τους οποίους μπορούν να αναλάβουν και έχοντας υπόψη τις δυνατότητές τους αλλά και των περιορισμούς τους.

Σε κάθε περίπτωση η ΠΖ εξαρτάται, όπως προαναφέραμε, και από την κοινωνική δικτύωση. Για την ανάπτυξη των κοινωνικών σχέσεων είναι χρήσιμο να προωθηθεί η εφαρμογή ιδιαίτερων στρατηγικών, προκειμένου να αναπτυχθούν οι κοινωνικές σχέσεις ανάμεσα στα ΠμΑ και το περιβάλλον τους. Τέτοιες ενέργειες μπορεί να είναι η δημιουργία ενός δικτύου φίλων ή εθελοντών (πρβλ. Σωματείο «**Οι φίλοι του Δρομοκαϊτείου**»), σχέσεων γειτονίας κ.λπ., διότι ένας πολύ μεγάλος αριθμός ΠμΑ ζουν σε συναισθηματική έρημο και έχουν σχέσεις μόνο με τους επαγγελματίες που αναλαμβάνουν την ευθύνη τους.

Ειδικά σε ό,τι αφορά στα πρόσωπα που βρίσκονται σε περιβάλλον νοσηλείας, μια θετική εξέλιξη -από πλευράς ψυχιατρικών δομών- εντοπίζεται στη σαφέστερη διάκριση τής θεραπευτικής λειτουργίας του νοσοκομείου από τις λειτουργίες εκείνες που αφορούν στην κατοικία και διημέρευση. Οι ενέργειες αυτές δεν περιλαμβάνουν πλέον μια ψυχιατρική νοσοκομειακή δομή αλλά χώρους κατοικίας, εργασίας και δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου. Ο προσανατολισμός αυτός δεν παρεμποδίζει την προσφυγή σε ψυχιατρικές δομές σε περιπτώσεις που υπάρχει ανάγκη ειδικής αγωγής.

Στον χώρο των ΠμΑ η ύπαρξη ελεύθερου χρόνου έχει και άλλες παραμέτρους, όπως π.χ. η επαγωγικά αντίστοιχη δυνατότητα του οικογενειακού περιβάλλοντος που τα φροντίζει ή, αντιθέτως, ύπαρξη μεν ελεύθερου χρόνου αλλά τελειώς κενού, μοναχικού, άπρακτου, ακοινωνήτου, με αδυναμία κάλυψης ακόμη και στοιχειωδών καθημερινών αναγκών, γεγονός υπαρκτό άλλωστε για όλους ανεξαιρέτως. Βέβαια, έχομε συνηθίσει να συνδέουμε τον ελεύθερο χρόνο με την αναψυχή, όμως ο χρόνος αυτός -χωρίς να αναιρείται η δυνατότητα διαθέσεώς του για αναψυχή- μπορεί να διατεθεί και για άλλες δραστηριότητες.

Γενικά η κοινωνική ζωή είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων και συντελεστών (ΠμΑ, γονέων, επαγγελματιών, μελών τής κοινότητας, πολιτικών και διοικητικών υπεύθυνων και ερευνητών) είτε αποκλειστικά είτε συνολικά ή συνδυαστικά.

Κλείνοντας την επιγραμματική αυτή περιγραφή, πρέπει να σημειώσουμε ότι η “συναφειακή” προσέγγιση τής ΠΖ, σε συνδυασμό με τη μορφοποίηση των όρων και των ευκαιριών τής ζωής των ΠμΑ, θα μπορούσε ασφαλώς να οδηγήσει σ’ ένα νέο τύπο κηδεμονίας. Μπροστά σ’ αυτό το νέο ενδεχόμενο είναι αναγκαία η προσέγγιση τής έννοιας τής ΠΖ σύμφωνα με το ακόλουθο πλαίσιο.

- Δεν μπορείς και δεν θα πρέπει να επιχειρείς να βρίσκεις μια κατηγορηματική ερμηνεία για την ΠΖ.

- Η ΠΖ δεν είναι κάτι που αποκτάς ή έχεις, αλλά κάτι που δημιουργείς για τον εαυτό σου, αν σου δοθεί η ευκαιρία να το κάνεις.

Γι’ αυτό κοινωνικοί παιδαγωγοί και άλλοι δεν μπορούν να δώσουν ούτε να δημιουργήσουν ΠΖ για τα ΠμΑ, διότι θα πρέπει τα ίδια να την δημιουργήσουν για τους εαυτούς τους. Αντιθέτως, οι κοινωνικοί παιδαγωγοί θα πρέπει να χρησιμοποιούν την έννοια τής ΠΖ, κατ’ αρχάς για να σκεφτούν ποιοι όροι τής ζωής αυξάνουν τις ευκαιρίες των ΠμΑ -προκειμένου να δημιουργήσουν έμπρακτα την ΠΖ τους- και στη συνέχεια να προκαλέσουν τον απαραίτητο διάλογο με τα πρόσωπα με τα οποία εργάζονται, λαμβάνοντας υπόψη τα παράπονά τους, τις επιθυμίες τους, τα όνειρά τους και τη γνώμη τους για την καθημερινή ζωή τους. Μέσα από έναν τέτοιο διάλογο μπορούν να συνεισφέρουν, ώστε τα ΠμΑ να διαμορφώσουν τις συνθήκες τής δικής τους ζωής.

* Το παρόν άρθρο αποτελεί επιτομή των σχετικών κεφ. (σ. 47-56 και 154-171) του βιβλίου:

Δελλασούδας, Λ. (2006). Εισαγωγή στην Ειδική Παιδαγωγική, τόμ. Δ', Ποιότητα ζωής ατόμων με αναπηρία: Δείκτης κοινωνικής ένταξης και ενσωμάτωσης.

«Ο ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ» Υπό Ούρλιχ Βιλαμόβιτς

Επιμέλεια υπό Μαρίας-Ελευθερίας Γ. Πατράκου
Δρ. Φιλ. Πανεπιστημίου Αθηνών

Πριν από αρκετά χρόνια είχα την ιδιαίτερη χαρά και μοναδική ευκαιρία να φθάσει στα χέρια μου ένα ιδιόχειρο καλλιγραφικό κείμενο για τον ελληνισμό, την Ορθοδοξία και την ελληνική γλώσσα, του μεγαλύτερου κλασικού φιλόλογου των νεότερων χρόνων, του Γερμανού Ούρλιχ Βιλαμόβιτς (Ulrich von Willanowitz Mollendory). Ύστερα από ένα λαμπρό συνέδριο στο οποίο είχα την τιμή να συμμετάσχω, με ανακοίνωση, στο Πανεπιστήμιο του Alcala de Henares της Ισπανίας, προσεκλήθην να επισκεφθώ τον εκδοτικό Οίκο «EDICIONES CLASSICOS» τον οποίον φροντίζει ο γνωστός διακεκριμένος Ελληνιστής και κλασικός Φιλολόγος, Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Μαδρίτης Complutense, Alfonso Martinez Diez, ελληνολάτρης με σπουδαίο επιστημονικό έργο. Ο Καθηγητής Alfonso Martinez Diez θέλησε να μου κάνει ένα δώρο πνευματικό - έκπληξη. Πήρε από την πλούσια βιβλιοθήκη του ένα βιβλίο, το οποίο ήταν μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας για γερμανόφωνους. Με ενθουσιασμό μου έδειξε το χειρόγραφο καλλιγραφικό ιδιόχειρο κείμενο του Βιλαμόβιτς. Όταν το διάβασα αισθάνθηκα μοναδική ευφροσύνη διότι άνθρωποι πνευματικοί τέτοιου μεγάλου διαμετρήματος έχουν εκτιμήσει την Ορθοδοξία, τον Ελληνισμό και την ελληνική γλώσσα ως μοναδικές αξίες για την ανθρωπότητα. Πριν παραθέσω αυτούσιο το κείμενο θα ήταν καλό, να αναφερθούμε, έστω σύντομα στον μεγάλο Βιλαμόβιτς στον οποίον αναφέρονταν ευφύμως οι καλοί Πανεπιστημιακοί μας δάσκαλοι.

Ο Ούρλιχ Βιλαμόβιτς (1848-1931) υπήρξε Γερμανός φιλόλογος και πανεπιστημιακός Καθηγητής στα Πανεπιστήμια του Γκρέφσβαλντ (1876) του Γκέτινγκεν (1838) και Βερολίνου. Θεωρείται ένας από τους μεγάλους μελετητές της κλασικής φιλολογίας αφού δεν υπήρξε τομέας της φιλολογίας και της αρχαιότητας που δεν ασχολήθηκε. Ο Βιλαμόβιτς, χωρίς κλασικιστικές προκαταλήψεις ερεύνησε κάθε εποχή ξεχωριστά, στην ατομικότητά της, αναζητήσε στην κάθε μια το ουσιαστικό κριτήριο για την αξιολόγησή της. Ο όγκος της συγγραφικής του εργασίας είναι τεράστιος και διακρίνεται σε διάφορους τομείς.

Από τις μελέτες του για την αρχαία τραγωδία ξεχωρίζουν οι εξής: Ευριπίδη Ηρακλής (1889), ελληνικές τραγωδίες μεταφρασμένες (1833), τραγωδίες του Αισχύλου (1914) μελέτες για την ιστορία της Φιλολογίας, το έργο του Ιστορία της Φιλολογίας (1921), για την κριτική ιστορία των κειμένων, τα έργα του Ιστορία των κειμένων των Ελλήνων λυρικών (1900), Ιστορία των κειμένων των Ελλήνων βουκολικών (1906). Επίσης μελέτες για την ελληνική γλώσσα, το έργο του Ασιατισμός και Ελληνισμός (1900), έργα του για την ελληνική ορθόδοξη θρησκεία, την πίστη των Ελλήνων (1931-32). Εξάλλου οι ομηρικές αναλύσεις του, ομηρικές έρευνες (1884), Ιλιάδα και Όμηρος (1916) και η Επιστροφή του Οδυσσέα (1927) αποτέλεσαν σπουδαία προσπάθεια για την κατανόηση του ομηρικού ζητήματος. Ο Βιλαμόβιτς εξέδωκε επίσης κείμενα που ανακαλύφθηκαν σε παπύρους, από την Αθηναίων Πολιτεία (1903) του Αριστοτέλη, από το έργο του Τιμοθέου, καθώς και αποσπάσματα του Καλλίμαχου. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η αυτοβιογραφία του, με τίτλο Αναμνήσεις 1848-1914. Το έργο αυτό εκδόθηκε το 1928.

Στη συνέχεια παραθέτουμε αυτούσιο το ιδιόχειρο καλλιγραφικό κείμενο του Βιλαμόβιτς, γραμμένο στην ελληνική γλώσσα.

Για διευκόλυνση των αναγνωστών το παραθέτουμε και δακτυλογραφη-

μένο αν και το άριστα καλλιγραφικό του κείμενο διευκολύνει τα μέγιστα τον αναγνώστη.

«Ο καθ' ἡμᾶς Ἑλληνισμός»

Ὁ καθ' ἡμᾶς Ἑλληνισμός ἀναμορφοῦται ὁσημέραι διὰ τοῦ ἑναρμονίου συνδιασμοῦ τριῶν στοιχείων τῶν ἐξῆς, πρῶτον τῶν παραδόσεων τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ ἐξῶν παρελάβομεν τὸ ὄνομα ἡμῶν, τὴν γλῶσσαν, τὸ ἐθνικὸν φρόνημα καὶ τὸ αἶσθημα τῆς φιλοπατρίας, δεῦτερον τῶν παραδόσεων τοῦ μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐξῶν παρελάβομεν τὰ δόγματα τῆς πατρίου θρησκείας τὰς ἀρχὰς τῆς ἀστικής νομοθεσίας καὶ τὴν ἔννοια τῆς κυβερνητικῆς ἐνότητος, τρίτον τῶν δυνά-

μεων τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ, τὰς ὁποίας δεόν νὰ συναρμολογήσωμεν πρὸς τὰ προϋπάρχοντα τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου στοιχεῖα, ἵνα ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὰς καθ' ἑκάστην προηγουμένας ἀπαιτήσεις τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι ἰδιόρρυθμος ὀργανισμός. Ὅστις ζητεῖ ἀληθινὴν μὀρφωσιν, πρέπει ἀπαραίτητως νὰ τὴν μελετήσῃ.

Βιλαμόβιτς
(Ὑπογραφή)

Ἐνα κείμενο τοῦ μεγάλου Βιλαμόβιτς, πραγματικὸ πνευματικὸ καταπίστευμα, ἐερὴ παρακαταθήκη γιὰ ολόκληρὴν τὴν ἀνθρωπότητα.

Πραγματικὰ τὸ κείμενο αὐτὸ ευαίσθητοποιεῖ τις πιο ευαίσθητες χορδὲς τῶν ψυχῶν ολόκληρης τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ Βιλαμόβιτς υπογραμμίζει τις πνευματικὲς συνιστώσες τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Πρῶτον τις παραδόσεις τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τις ὁποῖες πήραμε οἱ Ἕλληνες τὸ ὄνομά μας. Ὑπερτονίζει τὸ θέμα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας, τὸ ἐθνικὸ φρόνημα καὶ τὴν φιλοπατρίαν.

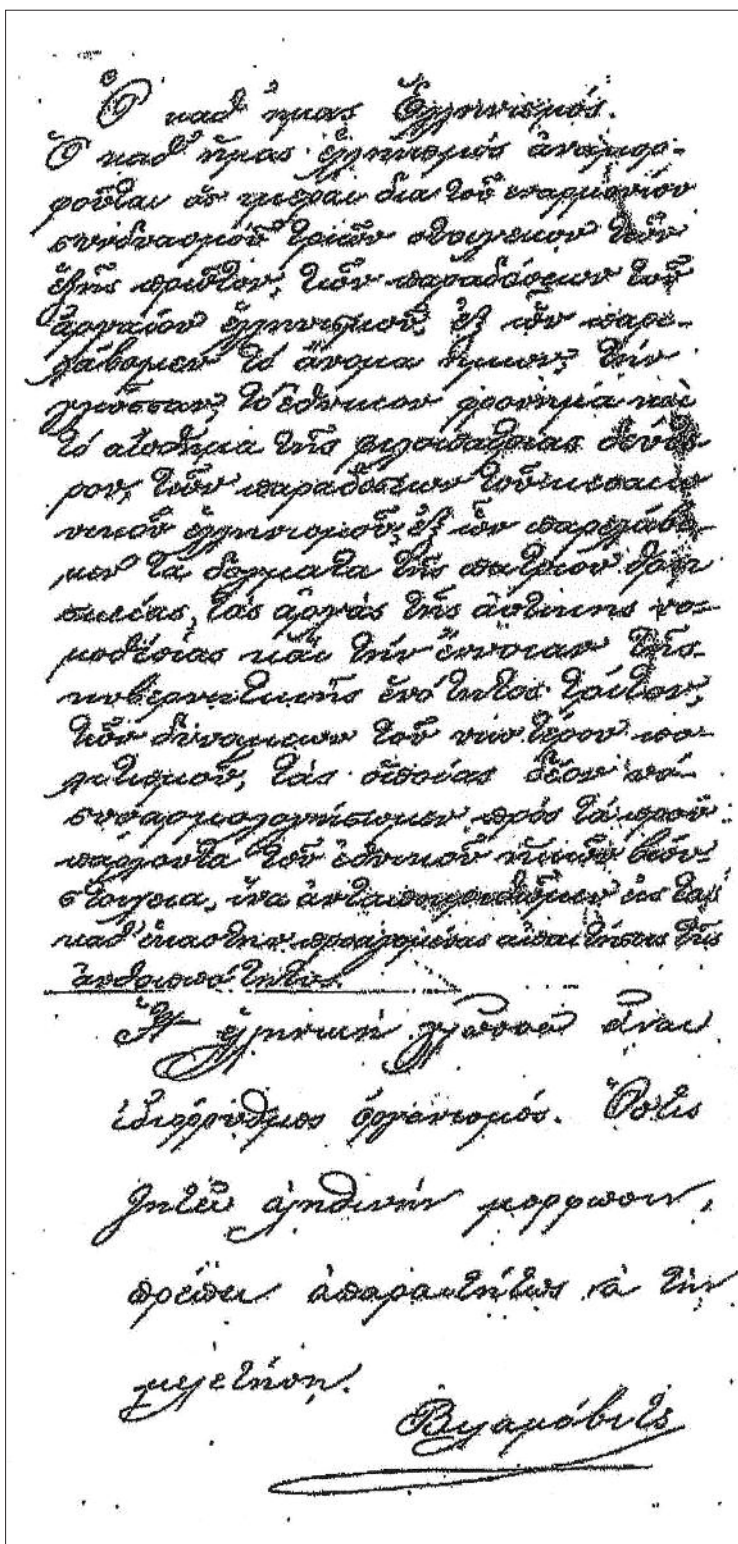
Θέλοντας ὁ Βιλαμόβιτς νὰ τονίσει τὴ συνέχεια τοῦ Ἑλληνισμοῦ χωρὶς διακοπὴν στὴ ροὴ τῶν αἰώνων ἀναφέρεται στὶς παραδόσεις τοῦ μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τις ὁποῖες ἔχομε παραλάβει τὰ δόγματα τῆς «πατρίου θρησκείας» μας ἀλλὰ καὶ τις ἀρχὲς τῆς ἀστικῆς νομοθεσίας καὶ τὴν ἔννοια τῆς κυβερνητικῆς ἐνότητος. Ὅλα αὐτὰ τα σπουδαῖα κεφάλαια κληροδότησε ἡ Ελλάδα σὲ ολόκληρὴν τὴν ἀνθρωπότητα. Ἰδιαιτέρως στέκεται ὁ Βιλαμόβιτς στὸν νεώτερο πολιτισμὸ που εἶναι καὶ αὐτὸς δημιουργήμα τῶν Ελλήνων. Ὅλες οἱ παραπάνω πνευματικὲς συνιστώσες, ἀν συναρμολογηθοῦν, στοιχειοθετοῦν τὸν ἐθνικὸν μας βίον ὁποῖος εἶναι ἀπαραίτητος γιὰ νὰ ικανοποιήσῃ τις ἀπαιτήσεις ολόκληρης τῆς ἀνθρωπότητος.

Καὶ βέβαια κατακλείδα στὸ κείμενο τοῦ

αποτελεῖ ὁ διθύραμβος γιὰ τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα, τὴν ὁποία χαρακτηρίζει ὡς ἰδιόρρυθμον ὀργανισμὸ που αποτελεῖ ἀπαραίτητη γνωστικὴ ἀρματωσιά γιὰ ὅποιον στοχεύει στὴν κατάκτηση τῆς ἀληθινῆς μὀρφωσης.

Ὁ γνήσιος Ἑλληνισμός, στοιχειοθετεῖται ἀπὸ τις παραδόσεις τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ, τὴν γλῶσσα, τὸ ἐθνικὸ φρόνημα, τὸ αἶσθημα τῆς φιλοπατρίας, τις παραδόσεις τοῦ μεσαίωνα καὶ Ἑλληνισμοῦ, τὰ δόγματα τῆς πατρίου θρησκείας, τις ἀρχὲς τῆς ἀστικῆς νομοθεσίας, τὴν ἔννοια τῆς κυβερνητικῆς ἐνότητος. Ὑπογραμμίζει τὴ σημασία τῶν δυνάμεων τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ ἀπαραίτητο στοιχεῖο τοῦ ἐθνικοῦ μας βίου, σὲ συνάρτηση πρὸς τὰ προαναφερθέντα. Τέλος τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα θεωρεῖ ὁ Βιλαμόβιτς ὡς ἀναβαθμικὴ κορωνίδα στὴν κλίμακα τῶν ἀξιών τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Τὸ κείμενο αὐτὸ τοῦ Βιλαμόβιτς ἀξίζει νὰ αποτελέσῃ καθημερινὸ ἐνττύφωμα ὅχι μόνον ὅλων τῶν Ελλήνων ὅπου τῆς γῆς ἀλλὰ καὶ ολόκληρης τῆς ἀνθρωπότητος. Σίγουρα θὰ νοηματίσει τὴ ζωὴ ὅσων ἐνστερνισθοῦν τὰ μηνύματα τοῦ μεγάλου κλασικοῦ Φιλολόγου Βιλαμόβιτς καὶ θὰ συμβάλλει στὴν πνευματικὴ ἀνοδο ὅλου τοῦ κόσμου.

Παρουσίαση του βιβλίου: “Αγάπη για το Λιγότερο Τέλειο” του Haemin Sunim

3ο μέρος

Μαρία Φράγκου, Σύμβουλος Ψυχικής Υγείας - Ψυχοθεραπεύτρια

Όπως είναι ίσως ήδη σαφές, το βιβλίο «Αγάπη για το Λιγότερο Τέλειο» του Haemin Sunim, με συνεπήρε από την πρώτη στιγμή που το διάβασα. Έτσι πήρα την απόφαση να το μοιραστώ μαζί σας. Οι σοφίες, οι συμβουλές και οι παραι- νέσεις του συγγραφέα είναι για μένα αποκαλυπτικές και εξαιρετικά σημαντικές. Διέθεσα ήδη δύο άρθρα πάνω σε αυτό το θέμα. Το συγκεκριμένο είναι το τρίτο και τελευταίο μέρος. Ελπίζω να το ευχαριστηθείτε.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τον Sunim, δεν έχει σημασία ποιοι είστε. Είναι αδύνατον να τους ικανοποιήσετε όλους. Και προσθέτει: «Μια επικριτική κουβέντα μας επηρεάζει πολύ περισσότερο από ό,τι δέκα καλά λόγια. Όποτε αισθάνεστε πλη- γωμένοι από τα αρνητικά σχόλια, να θυμάστε ότι πίσω από μια επικριτική κου- βέντα υπάρχουν δέκα καλά λόγια – αυτών που σας αγαπούν και σας εκτιμούν».

Επιπλέον, κατά τον συγγραφέα, πρέπει να πούμε «Και λοιπόν;» στο κομμάτι του εαυτού μας που βασανίζεται από ιδεοληψίες κατωτερότητας. «Έχω άγχος για τις εξετάσεις. Και λοιπόν;» «Είμαι πιο κοντός από τους άλλους. Και λοιπόν;» «Δεν μπορώ να αγοράσω ακριβά ρούχα. Και λοιπόν;» Από την στιγμή που ανα- γνωρίσουμε τέτοιες ανασφάλειες, θα βρούμε το κουράγιο να τις ξεπεράσουμε. Αν όμως κρατήσουμε κρυφό το κομμάτι του εαυτού μας που αισθάνεται κατώ- τερο, το πρόβλημα θα διαιωνίζεται. Κανείς δεν νοιάζεται, αν εμείς δεν το θεω- ρούμε μειονέκτημα.

Άλλωστε, σύμφωνα με τον συγγραφέα, αν ο νους μας μένει εγκλωβισμένος στο παρελθόν, αδυνατούμε να παρατηρήσουμε αυτά που μας προσφέρει το παρόν και να χαρούμε τη ζωή μας. Ενώ ο νους μας αποφασίζει να συγχωρήσει, η καρδιά μας μένει πεισματικά κλειστή. Και επειδή κανείς δεν μας έμαθε τα βήματα που οδηγούν στη συγχώρεση, υπάρχει ένα αγεφύρωτο χάσμα μεταξύ του μυαλού και της καρδιάς, το οποίο γίνεται άλλη μια αιτία δυστυχίας.

Όταν κάποιος κόβει το κάπνισμα για λόγους υγείας, έτσι και ένας φίλος μου, λέει ο Sunim, μου είπε ότι σταμάτησε να παρακολουθεί ειδήσεις για έναν μήνα. Το αποτέλεσμα ήταν ότι έπαψε να αγχώνεται και μπορούσε να συγκεντρώνεται καλύτερα. Αναρωτηθείτε αν όντως υπάρχει λόγος να γνωρίζετε τις τελευταίες εξελίξεις στην πολιτική, τα θανατηφόρα ατυχήματα στον κόσμο ή τα νέα των πλούσιων και διάσημων. Καταναλώνουμε άκριτα και χωρίς σκέψη όλα τα πα- ραπάνω. Κι όπως το στιγμιαίο γεύμα στο οποίο προσθέτουμε μόνο βραστό νερό, ούτε και αυτά είναι καλά για την υγεία μας.

Ακόμη, κατά τον Sunim, οι σκέψεις είναι περαστικά σύννεφα που εμφανί- ζονται ως αντίδραση σε παράγοντες που δεν ελέγχετε καθόλου. Η προσκόλληση σε μια συγκεκριμένη αρνητική σκέψη μπορεί να οδηγήσει έως και στην αυτο- κτονία. Προσέξτε να μην εγκλωβιστείτε στις σκέψεις σας.

Γιατί όμως να βλέπουμε τον καλό καιρό ως κανονικότητα και τον κακό ως ασυνή- θιστο; Γιατί πρέπει να είμαστε πάντοτε καλότυχοι; Το ανώμαλο κομμάτι του οδο- στρώματος είναι μέρος μεγαλύτερου δρόμου. Πρέπει να μάθουμε να πορευόμαστε και με την δυσχέρεια και με την ομαλότητα, και να τις βλέπουμε αμφότερες ως μέρος της ζωής μας.

Εξάλλου όσο για τις προσπάθειές μας, όσο μικρές κι αν δείχνουν, δεν είναι ποτέ μάταιες. Κάποια στιγμή, ακόμη και η πιο άγρια θύελλα κοπάζει. Από τη στιγμή που κάνετε υπομονή και δεν παραδίνετε τα όπλα, θα δείτε τον ήλιο να εμφανίζεται ξανά.

Στον καμβά της ζωής, έπαινος και κακόβουλη κριτική, ευχαρίστηση και οδύνη, νίκη και ήττα, χαρά και λύπη συνυφαίνονται, σαν πολλά χρώματα που γίνονται ένα. Ακόμα κι όταν δεχόμαστε μια αρνητική κριτική ή βιώνουμε μια απώλεια, θα πρέπει να έχουμε επίγνωση και να τις αποδεχόμαστε με όση ταπεινότητα και χάρη μπορούμε να επιστρατεύσουμε.

Κλείνοντας, να πούμε πως το αντίθετο της απληστίας δεν είναι η αποχή, αλλά η γνώση του πώς να είμαστε ευχαριστημένοι.

«Παρότι είμαστε ατελείς και ζούμε σε έναν ατελή κόσμο, είθε να συνεχίσουμε να τον αγαπάμε».

«Το ιερό πνεύμα που ενοικεί μέσα μου χαιρετίζει το ιερό πνεύμα που ενοικεί μέσα σας» Haemin Sunim

Υ.Γ. : Όλο το παραπάνω κείμενο είναι πιστά αντλημένο από διάφορα αποσπά- σματα του βιβλίου “Αγάπη για το Λιγότερο Τέλειο” του HaeminSunim, Εκδόσεις Πεδίο, Αθήνα, Μάιος 2019

Η κοινωνική απόσταση στην εποχή του κορωνοϊού

Δρ. ΙΛΙΑ ΘΕΟΤΟΚΑ
ΚΛΙΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ-ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ
Ψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Αιγινήτειο Νοσοκομείο,
Πρόεδρος της Δράσης για την Ψυχική Υγεία, iliatheotoka@yahoo.gr

Η φυσική επαφή, η εγγύτητα, μεταξύ των ανθρώπων, είναι κορυφαία παρά- μετρος στην επικοινωνία και στις ανθρώπινες σχέσεις. Οι άνθρωποι ενστικτω- δώς γεφυρώνουμε την απόσταση προς τον άλλον, πλησιάζουμε ο ένας τον άλλον.

Η αγκαλιά, το χάδι, το ζευγάρι, η σχέση μητέρας -παιδιού, αλλά και όλες οι σχέσεις τροφοδοτούνται από τη φυσική επαφή.

Όταν αυτό το αυτονόητο διαταράσσεται, κατανοούμε ότι διαταράσσονται πολλές ισορροπίες στις σχέσεις (ζευγάρια, γονείς με παιδιά, σχέση με ηλι- κιωμένους, συγγενείς κλπ). Σήμερα, στις ημέρες της καραντίνας, οι άνθρω- ποι διατηρώντας το social distancing, απομακρυνόμαστε φυσικά, ο ένας από τον άλλον, αποφεύγουμε να πλησιάσουμε και πολλοί άνθρωποι παρερμηνεύουν αυτή τη συμπε- ριφορά.

Κυρίως αυτό συμβαίνει με συγγενικά πρόσωπα, πρόσωπα με τα οποία έχουμε στενές σχέσεις. Πολλοί άνθρωποι αυτή την απόσταση, το “κρατήσου μακριά”, “πήγαινε πιο πέρα”, το βιώνουν ως απόρριψη, νιώ- θουν ότι τους στιγματίζουμε, τους υποτιμούμε. Επί- σης, μπορεί να νιώθουν ότι είναι ανεπιθύμητοι, ότι δεν τον συμπαθούμε. Πολλές φορές αυτή η κοινωνική απόσταση μπορεί να έχει και μεγαλύτερες προεκτά- σεις στις σχέσεις.

Κάποιοι μπορεί να πιστεύουν ότι, αυτή η από- σταση, μπορεί να είναι η απαρχή μίας ρήξης στη σχέση, μια «καλή ευκαιρία» να φύγουμε από τη σχέση κλπ.

Εξάλλου, κάποιοι άνθρωποι ενοχλούνται αν τους δείξεις ότι τους φοβάσαι, γιατί έτσι ενεργοποιείται και ο δικός τους φόβος, τον οποίο, θέλουν να ξεχά-

σουν. Όλα τα παραπάνω, μπορεί να αποτε- λέσουν πεδίο έντασης στο ήδη ψυχολογικά τεταμένο κλίμα των ημερών.

Πως να διαχειριστούμε αυτήν την κατά- σταση, η οποία απ’ ότι φαίνεται, θα κρατήσει κάποιο διάστημα και θα επηρεάσει τις σχέ- σης μας; Πως μπορούμε να μειώσουμε την ένταση στη σχέση λόγω του social distancing;

Είναι σημαντικό να μιλήσουμε στους αγα- πημένους μας ανθρώπους, να τους εξηγήσουμε τους λόγους της «απόστασης», να τους θωρακίσουμε με τη γνώση που απαιτείται για να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας και τους άλ- λους. Χρειάζεται να επεξηγήσουμε τις πληροφορίες και να εκπαιδεύσουμε τους «θιγμένους» αγαπημέ- νους μας. Η απόσταση είναι μία «πράξη αγάπης»: προστατεύουμε τον εαυτό μας, προστατεύουμε τους άλλους, προστατεύουμε την κοινωνία. Έτσι, εί-μαστε όλοι μεταξύ μας σε μία στενή αλληλεξάρτηση, που έχει ως στόχο την ενδυνάμωση της αλληλεγγύης και της κοινωνικής υπευθυνότητας.

Ο περιορισμός της αυθόρμητης συμπεριφοράς δεν σημαίνει αλλαγή των συναισθημάτων, απόρριψη, μείωση της συναισθηματικής σύνδεσης, μείωση της αγάπης και της επιθυμίας να πάρεις και να δώσεις αγάπη. Αντίθετα, υποδηλώνει τη φροντίδα και το νια- ξιμο για τον άλλον. Επιβεβαιώστε την αγάπη και το εν- διαφέρον σας για τον άλλον, με λόγια και πράξεις που δείχνουν αυτό που δεν μπορούμε να δείξουμε με τη φυσική επαφή.

Θαλασσινοί ορίζοντες Σαν-όνειρο-Ο μύθος της Γοργόνας

**Γράφει ο καπ. Κώστας Μιχ. Φράγκος
Μέλος Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών**

ΝΑΥΤΗ, καλέ ναύτη, ζει ο βασιλιάς Αλέξανδρος; Ζει και βασιλεύει, κυρά μου, και τον κόσμο κυριεύει! Έτσι άρχιζε το παραμύθι το όμορφο της θάλασσας, που μικροί τα΄ακούγαμε από το στόμα της γιαγιάς εκεί κοντά στο παραγώνι, ιδιαίτερα τις χειμωνιάτικες νύχτες στο χωριό, στο νησί τότε που δεν υπήρχε το χαζοκούτι, η τηλεόραση.

Από εκείνο το παραγώνι-τζάκι λοιπόν, που έξω στο χωριό φυσούσε ο βοριάς και το χιόνι στρωνόνταν στην σκεπή και στην αυλή του σπιτιού ή στην ακτή του νησιού που έσκαζε το κύμα άγριο στο μουράγιο και μέσα στα όνειρα του ύπνου ή του ξύπνιου, η φαντασία μας κάλπαζε στα πέλαγα.

Κι ανάμεσα στους παιδικούς οραματισμούς γεμάτους ταξίδια, περιπλανήσεις και ξωτικές χώρες, βλέπαμε τους εαυτούς μας, μεγάλους ναύτες, σκληροτράχηλους και αλμυροδαρμένους καπετάνιους και μηχανικούς ταξιδιάρηδες στα πέλαγα και στους Πόντους.

Κι εκεί, σε κάποια μακρινή θάλασσα, συναντούσαμε την Γοργόνα, πανέμορφη, επιβλητική, να πετιέται απ' το κύμα με το τρικράνι στο χέρι και να μας ρωτά με την γλυκειά φωνή της: «Ναύτη, καλέ ναύτη, ζει ο βασιλιάς Αλέξανδρος;». Ω, τί αγαλίαση των πρώτων πόθων. Κι ύστερα... σαν γυρνούσαμε στο χωριό ή στο νησί, ακολουθώντας την νοσταλγία, στα καφενεία και στα καπηλειά θα μιλούσαμε γι' αυτό το μεγάλο συναπάντημα. Όλοι θα μας έβλεπαν με σωστό δέος κι οι κοπελιές θα μας κρυφοκοίταζαν, με λαχτάρα, πίσω απ' τις μισόκλειστες γρίλιες στα παράθυρα και στα μπαλκόνια.

Κι ο καιρός πέρασε. Γίναμε ναύτες κι αρμενίσαμε στα πέλαγα. Βορεινοί και Νότιοι παράλληλοι... ωκεανοί και Ήπειροι... Ανατολή και Δύση... Μεγάλοι θαλασσινοί δρόμοι.

Κοντά στις τόσες διηγήσεις μου, στα χρόνια που ταξίδευα, σε κάθε ξέμπαρκό μου με ρωτούσαν για τις εντυπώσεις μου από τα λογκάδα ταξίδια μου στη θάλασσα.

Θυμήθηκα το περιστατικό στα τελευταία μου ταξιδιάρικα χρόνια, όταν μου έκανε την ερώτηση η μάνα μου που σαν γιαγιά μ' εκείνη τη χιώτικη προφορά έλεγε παραμύθια στα παιδιά μου και στα παιδιά των αδελφών μου (εγγόνια της), παραμύθια με την δικά της φαντασία και εξιστορούσε για το βίο και τις νίκες ανά τον κόσμο του Μέγα Αλέξανδρου, καθώς και για την αδελφή του Γοργόνα. Δε μ' λες, γιόκα μ', αντάμωσες π'θενά στις αλάρχες θάλασσες που σεργιάνισες τη Γοργόνα;

Ναι, μάνα, την συνάντησα. Και πώς ήταν; Κι έσκυψε μπροστά, ν' ακούσει πιο καλά.

Ξανθή, γιαγιά, ξανθή, όμορφη και καλλίγραμμη. Την άκουσες, γιόκα μ', να ρωτάει για τον αδελφό το Μεγάλο Αλέξανδρο; Όχι, μάνα, γιατί ήταν ξένη, από την Ιρλανδία, της απάντησα και θυμήθηκα την Νταγιάνα την Ιρλανδέζα μαρκόνισσα, που γνώρισα στο τελευταίο ξέμπαρκο. Γοργόνα κι αυτή, μάνα, μα σύγχρονη, που 'πινε ουίσκι, χόρευε τρελά κι αντί για ουρά και λέπια φόραγε μίνι.

Ήταν το μασκώτ του карабиού μας, σκορπούσε τη χαρά, το τραγούδι, το γέλιο. Την νύχτα μοναχός καθένας, συλλογισμένος μισάνθρωπος! Όλο το πλήρωμα την αποκαλούσε η γοργόνα μας. Ερχόταν η αυγή και λέγαμε ποτέ να μην νυχτώσει! Τα πρωινά στο πέλαγος εν πλω μπερδεύονταν στις δουλειές του καταστρώματος με το πλήρωμα.

Ωχροδροση και ευδιασθή με τα χρυσά μαλλιά της να κυματίζουν στον θαλασσινό αγέρα, με την άσπρη κομψοραμένη φόρμα της, τσαλαβουτούσε στα νερά με τις μάνικες και τα μπουγέλα έτριβε τα σανίδια στο ξύλινο κατάστρωμα της γέφυρας, ξαναμμένη σαν φρεσκοανοιγμένο ροζ τριαντάφυλλο το πρόσωπό της. Μέσα στην εφαρμοστή φόρμα, το λυγερό κορμί, λαχταριστό κι ολότρεμο, έδενε την ψυχή μας. Κάτω από τα χυτά μαρμαροτράχηλα ανάτελε ο αυγερινός το στήθος της, περιφέρειες και γάμπες торνευτές αντικαθιστούσαν την ουρά και τα λέπια του ψαριού.

Έτσι την συνηθίσαμε πάντα όλοι μαζί, που πίστεψε ο καθένας πως η γυναίκα εκείνη ήρθε μαρκόνισσα να σκορπίσει σ' όλο το πλήρωμα του карабиού τη χαρά και την αγάπη της. Δροσόλουζε το καράβι με τα μάτια της.

Φουρκίστηκε η γιαγιά για την περιγραφή μου στα σύγχρονα προσόντα της σύγχρονης γοργόνας, που έτυχε να είναι μπροστά και τα παιδιά μου.

Πλησίαζε μεσάνυχτα, τράβηξε για το κρεβάτι της. Δεν μπόρεσε να χωνέψει πως ο γιος της, πολυταξιδεμένος και θαλασσοδαρμένος, δεν μπόρεσε να συναντήσει στα πέλαγα την Γοργόνα, την Γοργόνα των παραμυθιών της. Την αδελφή του Μέγα Αλέξανδρου.

Πάντα είχε την έννοια για την θαλασσινή μου ζωή στα μακρινά μου ταξίδια, κι όλο σκεφτόταν μην με ξελογιάσουν οι σύγχρονες γοργόνες.

Καημένη μάνα... Σε κάθε επίσκεψή μου φιλώ το χώμα στον τάφο της, ακόμα σήμερα θυμάμαι εκείνο το περιστατικό που της είχε γίνει εφιάλτης. Η Ιρλανδέζα μαρκόνισσα.

Να, λοιπόν, που δεν χρειάζεται να κρεμιέται νύχτες και νύχτες στην κουπαστή με την κρυφή ελπίδα να δει τα νερά ν' ανοίγουν και να πετιέται μπροστά μου η πανέμορφη Γοργόνα. Πάντα ένωθε την απουσία της γυναίκας στα μακρινά πέλαγα ο ταξιδιάρης. Πάντα ζούσε με το όνειρο και τον οραματισμό. Κι έφτιαξε την Γοργόνα. Δεν μπορούσε να γίνει αλλιώς. Θα 'ταν όμως τρελό τόλμημα να την φτιάξει ολόσωμη γυναίκα, ίδια και απaráλλακτη σαν τις άλλες. Την έβαλε στην θάλασσα. Δεν υπήρχε γι' αυτήν τότε θέση στην πλώρη. Ήταν στενή και βρώμικη η πλώρη κι οι άνθρωποι άγριοι κι αδίστακτοι.

Στην θάλασσα μόνο τα ψάρια ζούσαν κι έπρεπε οπωσδήποτε να της δώσει κι αυτής κάτι από το ψάρι. Και της έβαλε την ουρά.

Ποτέ δεν θα το 'θελε αυτό ο πεινασμένος από σάρκα ταξιδιάρης. Μα δεν γινόταν αλλιώς. Μόνο έτσι θα μπορούσε να τρέχει στα νερά το ίνδαλμά μου.

Την ύμνησε, την έκανε όμορφη, με κατακόκκινα χείλη και μαλλιά μακριά, με φωνή γλυκειά, μα επιβλητική. Και την συνέδεσε με το μεγαλύτερο γεγονός της μακραίωνης ιστορίας μας, τον Μέγα Αλέξανδρο τον Στρατηλάτη. Έτσι, δεν ήταν μόνο όμορφη, αλλά ξεχώριζε κι απ' τις άλλες γυναίκες. Ήταν αδελφή εκείνου, που ο κόσμος ανέβασε ως σύμβολο.

Της έδωσε αυτή την μεγάλη καταγωγή, για να διαφέρει απ' τις γυναίκες που στα λιμάνια γνώριζε. Ο μύθος γαλούχησε γενιές ολόκληρες ταξιδευτών.

Οι γιαγιάδες ξεσήκωναν τις φαντασίες των παιδιών στα παραγώνια. Οι карабоκρήδες την έφτιαχναν ξυλόγλυπτη στις πλώρες των ιστιοφόρων τους κι οι ναύτες την ζωγράφιζαν παντού, ακόμα και με διάφορα φανταχτερά χρώματα (τατουάζ) στο ίδιο τους το σώμα.

Και τα μικρά ονειροπαρμένα ναυτόπουλα ξενοχτούσαν στις κουπαστές, για να την αντικρύσουν. Κι η Γοργόνα έβγαине και ρωτούσε, ανήσυχη πάντα, για τον μεγάλο Στρατηλάτη, αυτόν που ενσαρκώνει τον ίδιο τον Ελληνισμό. Κι ο ναύτης - τί χαρά - την καθισύχαζε, απαντώντας της, πάντα, πως «ζει και βασιλεύει». Ήξερε ο ναύτης ο ταπεινός, πως ο βασιλιάς πέθανε. Μα ήξερε, όμως, όπως όλοι οι Έλληνες πάντα ξέρουν και νιώθουν, πως ο Ελληνισμός ζει και θα ζει και θα βασιλεύει πάντα, όσο κι αν, εχθροί και φίλοι, προσπαθούν να τον γκρεμίσουν, να τον αφανίσουν.

Τα ιστιοφόρα χάθηκαν. Τα πανιά δεν ξαναγέμισαν πια από ούριους ανέμους. Η μηχανή και το σίδερο πήραν τη θέση τους. Μα η Γοργόνα δεν χάθηκε, δεν έπρεπε, δεν μπορούσε να χαθεί. Μπορεί το ταξίδι να κόντυνε, μπορεί η ζωή στα πλοία να άλλαξε. Όμως ο πόθος της γυναίκας, ο ίδιος πάντα. Κι άρχισαν, σιγά-σιγά, τα τελευταία χρόνια, να μπαίνουν ζωντανές, γοργόνες σύγχρονες στα πλοία μας.

Στην αρχή τις βλέπαμε στα σκανδιναβικά ή στα ρωσικά πλοία και νιώθαμε ζήλεια ή στενοχώρια. Και σχολιάζοντας όλοι μας, λέγαμε και πιστεύαμε πως για τα δικά μας πλοία κάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει, γιατί - μεταξύ μας - η ράτσα μας δεν κάνει για τέτοια.

Κι όμως, η σύγχρονη πραγματικότητα, μας έβγαλε όλους ψεύτες ή κακούς υπολογιστές. Και απέδειξε πως ακόμη πιο καλή είναι η Γοργόνα στα πλοία. Κι αυτή είναι.

Συνάντησα πολλές γοργόνες δικές μας, που η δουλειά τους δεν ήταν να ρωτούν για τον πολυχρονεμένο, μα να κάνουν βάρδιες στους ασυρμάτους, να μαγειρεύουν ή να σεργιάνισουν. Γοργόνες όμορφες, σαν εκείνη του παραμυθιού της γιαγιάς κι όλοι τις αγαπούσαν - ο καθένας με τον τρόπο του - κι όλοι τις σέβονταν και το καράβι είχε μια άλλη όψη, πιο όμορφη, πιο χαρούμενη. (Κι αν κανένας πιο νέος, πιο θερμόαιμος, ξέφευγε απ' το κανονικό, η σφαλιάρα ή ο λόγος του μεγαλύτερου τον ξανάφερνε στον δρόμο του.)

Καλοδεχούμενες, λοιπόν, οι καινούργιες μας γοργόνες στα ταξιδεύοντα πλοία μας. Η μεγάλη μας ναυτική οικογένεια τις καρτερεί.

Η μέχρι τώρα άγραφη σελίδα του μεγάλου βιβλίου μας είναι έτοιμη να γράψει το δικό τους χρονικό. Και ποιος ξέρει, ίσως και η γιαγιά από κει που είναι απ' τον πλατύ κόσμο του υπερπέραν, να βλέπει και να μου συγχωρέσει το ότι ο γιος της, απόμαχος του κύματος τώρα, δεν βρήκε στα τριάντα χρόνια που αρμένιζε στα πέλαγα και στα λιμάνια όλου του κόσμου, εκείνη την Γοργόνα των παραμυθιών της στα ταξίδια του.

Τα μυστικά της θάλασσας Νο 2ΚΜΦ 2003

Υ.Γ. Σήμερα αρκετές Ελληνίδες υπηρετούν εις το ελληνικό εμπορικό και πολεμικό ναυτικό, σαν Αρχιπλοίαρχοι, Αρχιμηχανικοί και Αξιωματικοί στα πλοία. Η πρώτη Ελληνίδα ασυρματίστρια Σεπτ. 1961, ήταν η Χιώτισσα Τζένη Λίναρη στο υπερωκεάνιο «ΒΡΕΤΑΝΗ», έσπασε το εμπάργκο σε ένα καθαρό μέχρι τότε επάγγελμα.

**«Η ΓΟΡΓΟΝΑ ΤΩΝ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ»
Σύμβολον αιώνιας θαλασσινής
παράδοσης, Έργον της Γλύπτριας
Μαίρης Ι. Παπακωνσταντίνου**

Η παλιά Αθήνα

Της Ιουλίας Κυλέρη

Ένα συναρπαστικό ταξίδι στο παρελθόν και, συγκεκριμένα, στην Αθήνα του 19ου και των αρχών του 20ου αιώνα, προσφέρει ο συγγραφέας Θωμάς Σιταράς, ο οποίος, με απίστευτο μεράκι, επικεντρώνει την έρευνά του στην καθημερινότητα και τους ανθρώπους της ελληνικής πρωτεύουσας της εποχής εκείνης.

«Οι παλιοί Αθηναίοι είχαν ωραία κοινωνική συνοχή και αυτό τους έβγαине, με την έννοια ότι ήταν ευφυέστατοι, τους άρεσε το χιούμορ, να πειράζουν ο ένας τον άλλον, πολλές φορές σκάρωναν έμμετρα με τα οποία περιγράφανε την καθημερινότητα. Οι ιστορίες από την παλιά Αθήνα έχουν κάτι το σπιρτόζικο, κάτι το χιουμοριστικό που πιστεύω ότι το έχουμε κι εμείς ανάγκη», δηλώνει στο newsbeast.gr ο συγγραφέας των βιβλίων *Η Παλιά Αθήνα ζει*, *γλεντά, γεύεται. 1834-1938* και *«Πόθοι και πάθη στην Παλιά Αθήνα»*. Ο ίδιος διαχειρίζεται και μια ιστοσελίδα, την paliaathina.com, η οποία ανανεώνεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα με πολλές ενδιαφέρουσες ιστορίες για την καθημερινότητα των ανθρώπων της πόλης. Τον άλλο μήνα μάλιστα, θα κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις Ωκεανίδα το τρίτο του βιβλίο, *«Τα ανάλεκτα της παλιάς Αθήνας»*.

Η παλιά Αθήνα

Η παλιά Αθήνα, όπως εξηγεί ο κ. Σιταράς, λογίζεται από το 1834 που η πόλη ορίστηκε ως πρωτεύουσα. «Επομένως ξεκινά από το 1834 με την απελευθέρωση της Αθήνας και τελειώνει το 1940, όταν ξεκινάει ο πόλεμος. Εκεί σταματάμε γιατί μετά έχουμε τη νεότερη ιστορία». Αυτό το διάστημα το χωρίζουμε νοερά σε τέσσερις περιόδους, αναφέρει: Η 1η είναι η οθωνική περίοδος που ξεκίνησε το 1834 έως το 1862 που έφυγε ο Όθωνας, από το 1862 έως το 1880 που την ονομάζουμε ρομαντική περίοδο, από το 1880 μέχρι το 1910-1915 που είναι η Μπελ Επόκ, κατ' αντιστοιχία με τη Γαλλία, και το 1910-1915 έως το 1940 που είναι η μεταπολεμική περίοδος.

Πώς ξεκίνησε όμως το ενδιαφέρον του για την παλιά Αθήνα; «Ξεκίνησε όταν έγραψα ένα βιβλίο για τα εμπορικά καταστήματα και, ψάχνοντας να βρω εικόνες, φωτογραφίες από τα παλιά, βρήκα ένα βιβλίο το οποίο λεγόταν “Ξενοδοχεία παρ’ Έλληνιν”, δηλαδή ξενοδοχεία στους παλιούς Έλληνες, στην παλιά Αθήνα εννοούσε. Και ήταν τόσο χαριτωμένα τα κειμενάκια που συνόδευαν διαφημιστικά τα διάφορα ξενοδοχεία, που σκέφτηκα αμέσως ότι θα ήταν πολύ ωραίο να μεταφέρω αυτή την ωραία εικόνα και προς τα έξω, όχι μόνο στους λίγους που την ξέρουν.

Ένα από τα πιο γνωστά ζαχαροπλαστεία της παλιάς Αθήνας έγραψε τη δική του ιστορία στους κοσμικούς κύκλους της πόλης (1924).

Από την άλλη μεριά, πάντα μου άρεσε η έννοια της οδού Αθηνάς, της οδού Αιόλου, κάτω στο Μοναστηράκι και πάντα ένιωθα ότι δεν έχουμε και πάρα πολλές μαρτυρίες γύρω από την καθημερινή ζωή αυτών των ανθρώπων. Έχουμε για τα σπίτια, για τα μνημεία, αλλά όχι για αυτό που λέμε καθημερινότητα.

Ξεκίνησα σιγά σιγά, βρήκα πάρα πολύ υλικό στις βιβλιοθήκες της Βουλής που είναι στο Καπνεργαστάσιο της Λένορμαν και στην κεντρική βιβλιοθήκη του Δήμου Αθηναίων στον Σταθμό Λαρίσης και από εκεί ξεκίνησα σιγά σιγά και όπως λένε “τρώγοντας έρχεται η όρεξη”».

Ο κ. Σιταράς στηρίχθηκε περισσότερο στις εφημερίδες και τα περιοδικά της εποχής «διότι βρήκα ότι αυτά που γράφονταν εκεί είναι πρωτότυπα, ζωντανά, ήταν αυτά που απεικονίζουν την καθημερινότητα. Έτσι λοιπόν θα έλεγα ότι στηρίχθηκα 80% σε εφημερίδες και περιοδικά και 20% σε βιβλία. Να μην ξεχνάμε ότι στις εφημερίδες τότε γράφαν όλοι οι συγγραφείς και οι λόγιοι της εποχής, τα πιο μεγάλα ονόματα, ήταν πολύ διαδεδομένα μεταξύ των άλλων και τα χρονογραφήματα, όπου με πολύ γλαφυρό τρόπο παρουσιάζονταν θέματα της καθημερινότητας».

Μια βόλτα στα καμπαρέ της Αθήνας

«Πόσες ξένες “αρτίστες” μας επισκέπτονται κάθε χρόνο; Πόσες είνε οι ξανθειές, καστανές, μελαχρινές, ρούσσες και... ποικιλόχρωμες γόησσες που ξετρελλαινούν τους

γλεντζέδες της Αθήνας; Αυτό το ερώτημα έχει τεθή πολλές φορές στα χείλη των παντοειδών θαυμαστών της «νυκτερινής διεθνούς των γυναικών», έγραφε το «Νέον Φως», το 1936.

Στο ίδιο άρθρο, διευκρινιζόταν, μεταξύ άλλων: «Η ζήτηση των αρτιστών γίνεται εις

δύο κυρίως περιόδους οπότε υπογράφονται και τα σχετικά κοντράτα-όπως διεθνώς αποκαλούνται τα συμβόλαια. Την άνοιξη για την θερινή σαιζόν και το φθινόπωρο για την χειμερινή. Και ενδιαμέσως όμως εργάζονται οι ατζέντες κυρίως δε όταν τους ζητηθή “μια εξαιρετική εις χάριν και γοητείαν εμφάνις καλλιτέχνιδος”. Αυτό γίνεται εις δύο περιπτώσεις εντελώς αντίθετες: Όταν ένα κέντρο δεν πηγαίνει καλά και όταν «δουλεύει με φούρια» -κατά την σχετική έκφρασι. Στην πρώτη περίπτωση η πρόσκλησις μιας “περιφήμου καλλιτέχνιδος” γίνεται για τόνωσι του ενδιαφέροντος των γλεντζέδων και στην δεύτερα για να συγκρατηθή η πελατεία η οποία πάντα θέλει κάτι το καινούργιο...

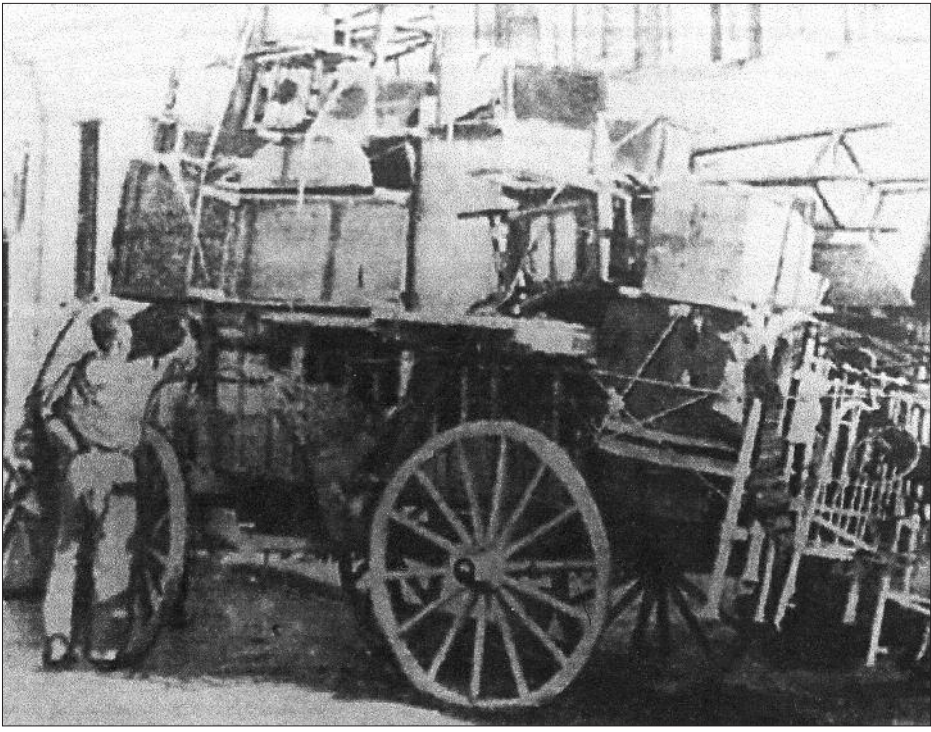
Αν θελήσετε να μάθετε από ποια μέρη της υφηλίου προέρχονται οι γόησσες των νυκτερινών κέντρων ασφαλώς θα νομίσετε ότι διδάσκεσθε παγκόσμια γεωγραφία. Υπερήφανες Εγγλέζες, χαριτωμένες Γαλλίδες, τσαχπίνες Ουγγαρέζες, γλυκύτατες Βιεννέζες, λάγνες Ισπανίδες, ευγενικές Γερμανίδες, φλογερές αραπίνες, μελαγχολικές Ανατολίτισσες και θερμές -παρά την ψυχρότητα του κλίματος της πατρίδος των- Σκανδιναυές, αποτελούν την Βαβυλωνία των φυλών, που προσφέρουν το κέφι αρκεί να τους προσφερθή μια σαμπάνια, ένα κοκτέιλ, ένα ουίσκυ...

Για την συγκέντρωσι όλων αυτών των γυναικών υπάρχουν εκτός από τους κατά τόπους ατζέντες και διεθνή πρακτορεία, τα οποία είνε έτοιμα σε κάθε στιγμή να στείλουν οιαδήποτε ποσότητα και οιασδήποτε ποιότητας αρτίστες. Ένα ολιγόλογο τηλεγράφημα αρκεί: “Χρειαζόμαστε ένα καλό μπαλλέτο με τρεις ξανθές και τρεις μελαχρινές χορεύτριες. Επίσης μια ντιζέζ”. Αυτό είνε. Σε λίγες ημέρες οι γόησσες θάχουν καταπλεύσει δια να σκορπίσουν το κέφι και τον έρωτα».

Τα... ξεκουβαλήματα

Το πανδαϊμόνιο και τα ευτράπελα της μετακόμισης της μισής Αθήνας στις αρχές κάθε Σεπτεμβρίου αποτυπώνει ένας άρθρο της εφημερίδας «Πατρίς», το 1930.

«Σεπτέμβριος. Ώρες είναι να είχατε λησμονήσει εκείνο που τον εχαρακτήριζε: Καλέ!... τα ξεκουβαλήματα! Τι φασαρίες, τι αντάρα, τι ξεσηκώματα στις γειτονιές! Ήτο ο μην των μετακομίσεων. Ποιος δεν άλλαζε σπίτι το Σεπτέμβριο; Ποιος δεν είχε κουβαλήματα;

Ο μικροκαταστηματάρχης, του οποίου ο τζίρος είχε ευρυνθή κατά το τρέχον έτος, το Σεπτέμβριο θα μετέφερε τη “σερμαγιά” του εις ένα άλλο ευρύτερο, κεντρικότερο κατάστημα δια να αφήση το “παλιό” εις κανένα πλανόδιον μικροπωλητήν, ο οποίος πάλι με την σειράν του είχε προοδεύσει εις το αλισβερίσι του.

Ο οικογενειάρχης του οποίου η οικογένεια από τας αρχάς του έτους είχαν αυξησει κατά μίαν μονάδα ενώ... “με τη δύναμι του Θεού” ευρίσκετο και “άλλο” στο δρόμο, κατά τον μήνα Σεπτέμβριον εφρόντιζε να βρή και να αλλάξη σπίτι, μολονότι ευτυχισμένο εκείνο που κατείχεν αφού εκεί έγιναν οι γάμοι και οι χαρές.

Άλλοι πάλιν όταν συνέβαινε ν’ αρρωστήσουν μέσα σ’ ένα σπίτι κατά το διαρρεύσαν διάστημα, κατέφευγον στην προχειροτέρα των λύσεων: “ν’ αλλάξουν τον ίσκιο του σπιτιού”.

Η γεροντοκόρη, εις τας ανοίξεις της οποίας είχε προστεθή ακόμη ένα φθινόπωρον, έκρινε απαραίτητον να ξεσηκώση ολόκληρον την οικογένειαν της στα ξεκουβαλήματα: “ίσως αλλάξη το γούρι”.

Έτσι είχαν και οι παπάδες δουλειά. Μπακράτσια, πετραχείλια, αγιασμούς από ένα σπίτι στ’ άλλο.

Το κάτω της γραφής ο καθείς έπρεπε κάτι να μετακομίση. Εν ανάγκη να μετατοπίση τα υπάρχοντα, να μετακομίση έστω και από το ένα δωμάτιον στο άλλο τα λίγα ή πολλά έπιπλα».

“ΕΛΑ ΚΙ ΕΣΥ ΜΑΖΙ ΜΑΣ” ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ “ΦΙΛΟΙ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟΥ”

ΑΘΗΝΑ

Το δε νόσημα τούτο ουδέν τι μοι θειότερον των λοιπών, αλλά φύσιν μεν έχει και τα άλλα νοσήματα όθεν εκάστη γίνεται, και ιητόν είναι και ουδέν ήσσον ετέρων, ότι αν μη ήδη υπό χρόνου πολλού καταβιβασμένου η ώστε ισχυρότερον είναι των φαρμάκων των προσφερομένων.

(ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ - ΠΕΡΙ ΙΕΡΗΣ ΝΟΥΣΟΥ, 5)

Πηγή εκκίνησης μας

Η στενή συνεργασία και ο συντονισμός δραστηριοποίησής μας με την Διοίκηση του *Δρομοκαϊτείου* και τις Υπεύθυνες Υπηρεσιακές Μονάδες: Ιατρικές - Παραϊατρικές - Νοσηλευτικές.

Κίνητρα δικά μας

Η αγάπη στον πλησίον.

Η διάνοιξη των πυλών προς τα έξω σύμφωνα με τις νέες προδιαγραφές της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης.

Η καταδίκη της έννοιας της απομόνωσης με την απευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, την καλλιέργεια πνεύματος, χριστιανικής αγάπης και στοργής ανθρωπίνης.

Η προσέγγιση στη *νέα διάσταση της φιλοσοφίας των μεταρρυθμίσεων* και η συμπορεία με τις νέες δομές με στόχο την πλήρη αποκατάσταση και προστασία του επανεντασσομένου.

Η εδραίωση της έννοιας της «επιστροφής».

ΓΚΡΑΒΟΥΡΑ: ΑΡΓΥΡΩ Ν. ΜΑΡΤΑΚΗ

Δραστηριότητες

Η συνδρομή προς τον πάσχοντα μέσα στο χώρο του θεραπευτηρίου με την καθοδήγηση, συνεργασία, συμπαράσταση των στηρικτών υγείας.

Η συντροφιά και επικοινωνία μέσα στο «*Δρομοκαϊτείο*» και η προέκταση της επαφής και έξω από τα τείχη του, με προσφορά ψυχαγωγίας:

Θεάματα, μουσική, εκδηλώσεις, εκδρομές, περιπάτους, συμμετοχή στη ζωή.

Η προσπάθεια προσέγγισης για βελτίωση της συμπεριφοράς και εξισορρόπησης του συναισθηματικού κόσμου.

Η αξιολόγηση της γνώσης όσο και η αξιοποίηση της εμπειρίας με άξονα, το συντονισμό προσπαθειών για επαναδραστηριοποίηση και επανένταξη στους κόλπους της κοινωνίας, της οικογένειας, της εργασίας. (Νέες Δομές)

Στόχοι και Σκοποί

Η στήριξη μεγάλων έργων αγάπης - προσφοράς - φιλανθρωπίας.

Η αμέριστη συμπαράσταση προς τον ψυχοπαθή.

Η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης (οικογένειας-κοινωνίας) για υποδοχή και επανένταξη στον κοινωνικό περίγυρο, στο φυσικό περιβάλλον ζωής.

Η επισημάνση ανάγκης επιστροφής του ψυχικά αποκατασταθέντος και η αποδοχή του σαν ισόβαθμου κοινωνικού μέλους με άξονα τον σεβασμό και την αξιοπρεπή στήριξή του στους κόλπους της κοινότητας, της κοινωνίας όσο και της παραγωγικής αξιοποίησής του.

*Γενική άποψη του Δρομοκαϊτείου στις αρχές του 20^{ου} αιώνα.
Στο βάθος φαίνεται η μικρή τότε Αθήνα και στο ενδιάμεσο η αγροτική περιοχή, την οποία διασχίζει η αρχέγονη «Ιερά Οδός»*

Στο προηγούμενο τεύχος παρουσιάστηκαν στο κείμενό μου τυπογραφικά λάθη προφανώς εκ παραδρομής. Ο ιός έγινε υιός, αγαπητοί φίλες και φίλοι, έγινε αγαπητή φίλες και φίλοι κ.λπ. Ζητούμε συγγνώμη από τους αγαπητούς αναγνώστες.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ

Η Euroclassica (=ΟΜΙΛΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ), η ΟΜΗΡΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ και η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, καθώς επίσης όλα τα Πολιτιστικά, Κοινωνικά, Εκπαιδευτικά Σωματεία, Σύλλογοι κ.ά. της Χίου, που συνεργάζονται για την διοργάνωση του ετήσιου παγκόσμιου συνεδρίου της ΟΜΗΡΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ, θα ήθελαν να ενημερώσουν τους αγαπητούς συμπατριώτες και συνεργάτες μας ότι για τις γνωστές αντικειμενικές δυσκολίες δεν θα πραγματοποιηθεί το ετήσιο παγκόσμιο αυτό συνέδριο. Ως γνωστόν η ετήσια παγκόσμια Φιλολογική σύνοδος της ΟΜΗΡΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ τελεί επί σειράν ετών υπό την αιγίδα του εκάστοτε Προέδρου της Δημοκρατίας. Από το 1997 μέχρι σήμερα έχουν συμμετάσχει στο συνέδριο αυτό περίπου 5600 σύνεδροι από την Ελλάδα, την Ευρώπη και από ολόκληρο τον κόσμο. Οι σύνεδροι είναι διακεκριμένοι Ελληνιστές καθώς επίσης επιστήμονες και άλλων ειδικοτήτων, Ακαδημαϊκοί, Καθηγητές Πανεπιστημίων, διδάκτορες, ερευνητές καθώς επίσης προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Με ενθουσιασμό και Ουσιαστικό πνεύμα εργασθήκαμε κατά τη διάρκεια του έτους για την συστηματική και κατά το δυνατόν καλύτερη οργάνωση του συνεδρίου, όπως πάντοτε.

Οι πολιτειακοί φορείς και οι συνεργάτες μας είχαν και εξακολουθούν να έχουν άριστη διάθεση να στηρίξουν την όλη προσπάθειά μας και να βοηθήσουν για την επιτυχή διεξαγωγή του συνεδρίου. Η γνωστή όμως πανδημία, όπως είναι φυσικό, είχε ως συνέπεια να υπάρξουν αντικειμενικές δυσκολίες που δεν επιτρέπουν την επιτυχή διεξαγωγή των εργασιών του. Σεβόμενοι απολύτως και τα μέτρα που έλαβε η πολιτεία αναγκαζόμαστε για πρώτη χρονιά να μεταφέρουμε το συνέδριο για την επόμενη χρονιά (9-18/7/2021), σεβόμενοι την υγεία και το καλό όλων των ανθρώπων.

Ιδιαίτέρως υπογραμμίζουμε το γεγονός ότι το 2021 συμπληρώνονται 25 χρόνια των ετήσιων φιλολογικών συνεδρίων της Euroclassica στην Ελλάδα (Αθήνα - Χίο - Οινούσσες) και 25 χρόνια από την ίδρυση της Ομηρικής Ακαδημίας (Δεκέμβριος 1997-2021). Ελπίζουμε λοιπόν, συν Θεώ, να εορτάσουμε το ΑΡΓΥΡΟΥΝ ΙΩΒΗΛΛΑΙΟΝ της Euroclassica - Ομηρικής Ακαδημίας με τη συμμετοχή συνέδρων από την Ελλάδα, την Ευρώπη και από ολόκληρο τον κόσμο το 2021. Ήδη μας έχουν σταλεί τα θέματα των ανακοινώσεων των συνέδρων, και έχουν επίσης προγραμματισθεί τα μαθήματα για το Τμήμα φοιτητών των ομηρικών σπουδών καθώς επίσης για το Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Ιστορίας και Πολιτισμού.

Η Euroclassica και η Ομηρική Ακαδημία συνεργάζονται με όλες τις Ευρωπαϊκές επιστημονικές Εταιρείες Καθηγητών Κλασικών Γλωσσών και Πολιτισμών και επίσης με Ακαδημίες, Πανεπιστήμια, Ανώτατα και όλων των βαθμίδων Εκπαιδευτικά Ιδρύματα σε όλον τον κόσμο. Η Euroclassica - Ομηρική Ακαδημία, όπως κάθε χρόνο, θα οργανώσει και άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις και ημερίδες που προβάλουν τα ελληνικά γράμματα, την Ιστορία και τον πολιτισμό μας παγκοσμίως κατά το τρέχον και επόμενο έτος.

Κατά τη δύσκολη περίοδο της πανδημίας όλοι οι συνεργάτες μας, όπου της γης, επιδείξαμε πνεύμα αγάπης, αλληλεγγύης, αλληλοκατανόησης, ανθρωπισμού, σεβασμού για την ανθρώπινη ζωή, υγεία, αξιοπρέπεια.

Μαζί με όλους τους συναδέλφους, εκλεκτούς συνεργάτες και συνέδρους, όπου της γης, ενώνουμε τα συναισθήματα ευγνωμοσύνης προς τους ήρωες του καθήκοντος, ιατρούς, νοσηλευτές, ερευνητές και όλους εκείνους που αψηφώντας τους προσωπικούς κινδύνους θυσιάστηκαν για να σώσουν ανθρώπινες ζωές.

Προσευχόμαστε, με τη βοήθεια του Θεού, να εξαλειφθεί η πανδημία, να συνεχίσουν οι άνθρωποι όλοι τη ζωή και τα έργα τους με κανονικούς ρυθμούς και ειρηνικά και η ΟΜΗΡΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ να συνεχίσει αταλάντευτα το επιστημονικό της ταξίδι, προβάλλοντας την Ελλάδα μας, τον θείο ποιητή Όμηρο, τη γενετήριά του Χίο, τα ελληνικά γράμματα, γλώσσα Ιστορία πολιτισμό εξακοντίζοντας σ' όλον τον κόσμο, «φως ανέσπερον».

**EUROCLASSICA - ΟΜΗΡΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

Συντακτική Επιτροπή: Α. Σκαρβέλη Διευθύντρια (Πρόεδρος Δ.Σ.), Α. Ξενάκη, Ε. Τσίμπλη, Α. Φραγκοπούλου και αναπληρωματική Μ. Φιστέ
Υπεύθυνη Οικονομικών: Ε. Μπαρτζόγλου - Καλλιτεχνική Επιμέλεια: Ανδρ. Σκαρβέλη
Επιμέλεια - Παραγωγή - Εκτύπωση: STILVOPRESS Graphic Arts

* ΤΑ ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΑ ΑΡΘΡΑ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ